

ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกรองท้องถิน :
กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไพร อำเภอเสถียร จังหวัดร้อยเอ็ด

ธีรนันท์ คงบูรณ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและพัฒนาชนบท คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

**AN INFORMATION SYSTEM FOR SOCIAL WELFARE PROJECT
OF TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION: A CASE STUDY
OF TAMBON MUANG PRI, SELAPHUM SUB DISTRICT,
ROI-ET PROVINCE**

THIRANAN KHABOOT

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
MAJOR IN AGRICULTURAL INFORMATION TECHNOLOGY AND
RURAL DEVELOPMENT FACULTY OF AGRICULTURAL
UBON RAJATHANE UNIVERSITY**

YEAR 2008

COPY RIGHT OF UBON RAJATHANE UNIVERSITY

ในรับรองการค้นคว้าอิสระ^๑
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและพัฒนาชนบท คณะเกษตรศาสตร์

เรื่อง ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น :
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย นางสาวธีรนันท์ คงบุตร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.นรินทร์ นิยมพรามนต์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถชัย จินตะเวช)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสุ ออมฤตสุทธิ์)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.วชรพงษ์ วัฒนกุล)

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ อินทร์ประสิทธิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2551

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ได้รับความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีจากหลายท่าน จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณบุคลากรดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.นรินทร์ นุญพราหมณ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถชัย จินดาเวช อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำแนะนำอย่าง悉ถ์แยบยาน ตลอดจนความช่วยเหลือต่างๆ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทศพร สารวิศิษฐ์ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้กำลังใจ และตรวจทานแก้ไขเอกสารพร้อมโปรแกรม

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้มาระบุกต่อเพื่อนำไปพัฒนาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอกราบขอบพระคุณบุคลากรด้วย ที่เคยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำงาน

ขอขอบคุณ พี่ๆ รุ่นที่ 2 ทุกคนที่เคยให้กำลังใจและเคยช่วยเหลือในด้านต่างๆ ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่ยังไม่ได้กล่าวนามในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

(นางสาวธีรนันท์ ตะบูตร)

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไพร อำเภอสะแกวิ จังหวัดร้อยเอ็ด

โดย : ธีรนันท์ ตะบุตร

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : เทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและพัฒนาชุมชน

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ดร.นรินทร์ บุญพราหมณ์

ศักดิ์สำคัญ : ฐานข้อมูล สารสนเทศงานสวัสดิการสังคม ในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้อยู่ในลักษณะฐานข้อมูลซึ่งง่ายต่อการสืบค้นและติดตาม ระบบได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้จัดเก็บข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม คือ การบันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส แก้ไข ข้อมูลผู้ด้อยโอกาส การค้นหาข้อมูลผู้ด้อยโอกาส วิธีการดำเนินการศึกษา มีการวิเคราะห์และออกแบบระบบงานด้วย Data Flow Diagram (DFD) อย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ ความต้องการของผู้ใช้งานระบบจนถึงการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้งานในระบบ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Access ในการพัฒนาและใช้เป็นฐานข้อมูล จากระบบวนการทดสอบประสิทธิภาพของ โปรแกรม โดยผู้ใช้งานด้วยแบบประเมินที่สร้างขึ้น พบว่า โปรแกรมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี โดยได้ค่าประเมินเฉลี่ยเท่ากับ 7.92 และสามารถนำไปใช้งานในหน่วยงานอื่นๆ ได้

ABSTRACT

TITLE : AN INFORMATION SYSTEM FOR SOCIAL WELFARE PROJECT OF
TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION: A CASE STUDY OF
TAMBON MUANG PRI, SELAPHUM SUB DISTRICT, ROI-ET PROVINCE

BY : THIRANAN KHABOOT

DEGREE : MASTER OF SCIENCE

MAJOR : AGRICULTURAL INFORMATION TECHNOLOGY AND RURAL
DEVELOPMENT

CHAIR : NARINTORN BOONBRAHM, Ph.D.

KEYWORDS : DATABASE / WELFARE / MICROSOFT ACCESS

This independent study describes the development and implementation of an Information System for Social Welfare Service Unit (ISSWSU) at Muang Prai Tambon Administration Organization (TAO), Selaphum District, Roi Et Province. The ISSWSU is an information system that allows users to enter, store, analyze, and display data sets of the less-opportunity population groups in a given TAO. The Data Flow Diagram (DFD) was employed during the design phase, which began by user's need assessment, followed by the design of a relational database in Microsoft Access database program. The ISSWSU was evaluated by using the Black Box Analysis, with an average scored 7.92. It can be concluded that ISSWSU may be applied in a Tambon Administration Organization.

สารบัญ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บกคดย่อภาษาไทย	ข
บกคดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	น
สารบัญภาพ	ษ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 นิยามศัพท์ในการศึกษา	3
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ด้านสวัสดิการสังคม สวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์	5
2.2 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ	7
2.3 ฐานข้อมูล Microsoft Access	9
2.4 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	11
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3 วิธีการดำเนินการศึกษา	
3.1 ระบบงานปัจจุบัน	17
3.2 ระบบงานใหม่ที่ต้องการ	18
3.3 ไมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล	24
3.4 การออกแบบเพิ่มข้อมูลระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การออกแบบระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	31
3.6 การทดสอบระบบ	35
4 ผลการศึกษา	
4.1 ผลการพัฒนาโปรแกรม	37
4.2 ผลการทำงานของโปรแกรม	38
4.3 สรุปผลการทดสอบ	40
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการดำเนินงาน	41
5.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ	41
5.3 วิเคราะห์และวิจารณ์ผลการศึกษา	42
5.4 ข้อเสนอแนะของผู้ประเมินระบบ	43
เอกสารอ้างอิง	44
ภาคผนวก	
ก คู่มือการติดตั้งโปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	48
ข คู่มือการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	54
ค แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	67
ง รายงานผู้ประเมินระบบ	74
ประวัติผู้วิจัย	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แฟ้มข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	27
3.2 แฟ้มข้อมูลความช่วยเหลือ	28
3.3 แฟ้มข้อมูลประเภทปัญหา	29
3.4 แฟ้มข้อมูลสภาพปัญหา	29
3.5 แฟ้มข้อมูลสถานะการช่วยเหลือ	30
3.6 แฟ้มข้อมูลจำนวนวนสภาพปัญหา	30
3.7 แฟ้มข้อมูลจำนวนประเกทปัญหา	30
3.8 แฟ้มข้อมูลจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการ	31
4.1 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมในหน้าที่การทำงานของโปรแกรม	39
4.2 ความคิดเห็นด้านความถูกต้องในการทำงานของโปรแกรม	39
4.3 ความคิดเห็นด้านความสะดวกและง่ายต่อการใช้โปรแกรม	40
4.4 ความคิดเห็นด้านความรักษาความปลอดภัยของโปรแกรม	40
5.1 การประเมินประสิทธิภาพด้านการทำงานของระบบ	42

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 Context Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม	19
3.2 ผังการไหลของข้อมูลภาพรวมของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม	20
3.3 ผังการไหลของข้อมูลระดับที่ 2 ข้อมูลผู้ด้อยโอกาส	21
3.4 Use Case Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม	22
3.5 Activity ของระบบบันทึกข้อมูลพื้นฐาน	23
3.6 Activity ของระบบรายงานผล	24
3.7 ความสัมพันธ์ของข้อมูลแบบ Crow's Feet	25
3.8 คำอธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลแบบ Crow's Feet	26
3.9 เม뉴 Login ของระบบ	31
3.10 เม뉴หลักของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม	32
3.11 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	32
3.12 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลที่อยู่ของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	33
3.13 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลประเภทของปัญหาผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	33
3.14 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	34
3.15 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือที่ต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	35
ก.1 การกำหนดรูปแบบวันที่	49
ก.2 การติดตั้งโปรแกรม	50
ก.3 การกำหนดไดเรกเทอรีที่จะติดตั้งโปรแกรม	51
ก.4 การติดตั้งโปรแกรม	52
ก.5 การติดตั้งโปรแกรมแล้วเสร็จ	52
ก.6 การติดตั้งโปรแกรมที่เสร็จสิ้น	53
ข.1 การเข้าสู่โปรแกรมทางหน้าจอของวินโดว์	55
ข.2 การเข้าสู่โปรแกรมทาง Start Menu	56
ข.3 Login เพื่อเข้าสู่ระบบ	57
ข.4 หน้าหลักของโปรแกรม	58
ข.5 ฟอร์มบันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส	58

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ข.6 ฟอร์มบันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาส	59
ข.7 ฟอร์มบันทึกข้อมูลที่อยู่ผู้ด้อยโอกาส	59
ข.8 ฟอร์มบันทึกข้อมูลประเภทของปัญหาผู้ด้อยโอกาส	60
ข.9 ฟอร์มบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาผู้ด้อยโอกาส	61
ข.10 ฟอร์มบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือที่ต้องการผู้ด้อยโอกาส	62
ข.11 รายงานผู้ด้อยโอกาสทางสังคมทั่วหมู่	63
ข.12 รายงานจำนวนประเภทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	64
ข.13 รายงานจำนวนสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	64
ข.14 รายงานจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการแต่ละประเภท	65
ข.15 รายงานสรุปจำนวนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมแต่ละหมู่บ้าน	66
ข.16 รายงานจำนวนสถานะการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	66

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การดำเนินงานแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เสนอผลการพิจารณาการถ่ายโอนภารกิจ รวม 6 ด้าน และ 1 ใน 6 คือ งานส่งเสริมคุณภาพชีวิต งานด้านสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส โดยได้กำหนดระยะเวลาในการถ่ายโอนงานดังกล่าวเป็น 2 ช่วง คือ ในช่วง 4 ปีแรก (พ.ศ. 2544-2547) ช่วงที่สอง ระยะเวลา 1-10 ปี (พ.ศ. 2544-2553) ผลการถ่ายโอนงานช่วงแรก ในส่วนภารกิจงานของกรมประชาสงเคราะห์ (เดิม) และในส่วนงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการถ่ายโอนงานไปแล้ว เช่น การลงเคราะห์ เปี้ยบังชิพผู้สูงอายุ เงินเพิ่มพิเศษในภาวะเศรษฐกิจด้อยและศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดโดยชุมชน ได้รับการถ่ายโอนงานในปีงบประมาณ 2544-2545 การลงเคราะห์เปี้ยบังชิพผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ ถ่ายโอนงานในปีงบประมาณ 2547

จากการปฏิรูประบบราชการให้ภาคราชการมีขนาดเล็กลง ปรับบทบาทจากผู้ให้บริการมาเป็นผู้กระตุ้น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาริหารจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบสวัสดิการสังคม เมื่อongจากปัญหาสังคมมีความ слับซับซ้อนมาก การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า หรือการลงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาในรูปแบบการปฏิบัติที่ผ่านมา เช่น การลงเคราะห์ในรูปแบบของเงิน (In Cash Support) หรือสิ่งของ (In Kind Support) หรือ บริการ (Service) ไม่สามารถส่งผลให้บุคคลผู้ด้อยโอกาสได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างลุล่วงยัง วนเวียนอยู่กับวัฏจักรแห่งปัญหาและความยากจน ไม่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน หรือช่วยให้เขานั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และหากห้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เข้าถึงปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และมีความรู้ความเข้าใจต่องานสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนมีแผนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดบริการด้านสวัสดิการสังคม ปัญหาความยากจน ปัญหาการไม่เข้าถึงบริการทางสังคมของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ก็จะได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขได้ ถูกต้อง รวดเร็ว เข้าถึงปัญหาได้ทันเหตุการณ์ ผู้ศึกษา ทำงานในด้านงานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการ สังคมในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบในการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน

กลุ่มเป้าหมาย เด็ก เยาวชน ศตวรรษที่ 21 ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จากการปฏิบัติงานพบว่า ผู้ที่สมควรได้รับการช่วยเหลือมีจำนวนมาก งบประมาณมีน้อยไม่สามารถช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง และยังพบอีกว่าข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการขอความช่วยเหลือไม่เป็นปัจจุบัน และอยู่ในรูปแบบของเอกสารซึ่งอยู่อย่างกระჯัดกระจาด ไม่เป็นระบบระเบียบ ทำให้ข้อมูลที่มีอยู่ ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดทำระบบทะเบียนเก็บข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและประชาชนในพื้นที่ เพื่อทราบปัญหาและเข้าถึงความต้องการที่แท้จริง จึงเป็นมูลเหตุจุงใจให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาในเรื่องดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาระบบงานเดิมของงานสวัสดิการสังคม

1.2.2 เพื่อออกแบบระบบงานฐานข้อมูลและพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลงานสวัสดิการสังคมให้สามารถบันทึกจัดเก็บ ข้อมูล สืบค้นข้อมูล และรายงานผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

เป็นการศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับพัฒนาและช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้ถูกต้องตามความต้องการ รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสำรวจข้อมูล ทั้ง 14 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลเมืองไฟร ซึ่งเป็นระบบที่ทำงานบนเครื่องเดียว (Stand Alone) เพื่อให้ บันทึก แก้ไข สืบค้น และรายงานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบงานฐานข้อมูลงานสวัสดิการสังคม ที่สามารถบันทึกข้อมูลและรายงานผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4.2 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตรวจสอบ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมตามความต้องการ

1.5 นิยามคัพพ์ในการศึกษา

ผู้ด้อยโอกาส หมายถึง ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน และได้รับผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม ภัยธรรมชาติและภัยสงคราม รวมถึงผู้ที่ขาดโอกาสที่จะเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ ตลอดจนผู้ประสบปัญหาที่ยังไม่มีองค์กรหลักรับผิดชอบ อันจะส่งผลให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้เท่าที่殷กับผู้อื่น

เด็ก หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบวบรวม แต่ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

เด็กเร่ร่อน หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีเด็กไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่างๆ หรือเด็ก ที่มี พฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อน จนน่าจะเกิดอันตรายต่อ สวัสดิภาพของตน

เด็กกำพร้า หมายความว่า เด็กที่บิดามารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดา หรือไม่สามารถสืบทราบได้

เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก หมายความว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจน หรือบิดา/มารดาห่วยร้าง ทึ่ร่างกายคุณขั้น หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้อง รับภาระหน้าที่ ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถ และสติปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

เด็กที่เสี่ยงต่อ การกระทำผิด หมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ประกอบอาชีพหรือคนหาสามาคัญกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อ ศีลธรรมอันดี หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมาย

การเลี้ยงดูโดยนิชอบ หมายความว่า การไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอนหรือพัฒนาเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดในกฎหมาย จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกาย หรือจิตใจ เด็ก

เด็กถูกทารุณกรรม หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำการใด จน เป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤติในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ หรือขัดต่อ กฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

เด็กถูกทอดทิ้ง หมายความว่า การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองละเลยหน้าที่ที่จะต้องดูแลเด็ก ไม่จัดให้เด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปกติตามมาตรฐานของคนทั่วไป และขาดสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างมากไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

ผู้สูงอายุ หมายความว่า ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มีฐานะยากจน ไม่มีคุณค่าแล้ว หรืออยู่ในครอบครัวยากจน

หมาย หมายความว่า ผู้ที่คุ้งสมรสได้ตายไปแล้ว และขณะนี้ยังไม่สมรสใหม่ หร่ายา สืบสุคติ

แยกกันอยู่ หมายความว่า มิได้อยู่ร่วมกันลัพท์สามีภรรยาและมิได้จดทะเบียนหย่า ต่อ นายทะเบียน จึงทำให้ความเป็นสามีภรรยาตามกฎหมายยังคงอยู่

คนพิการ หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

พิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรม หมายความว่า ลักษณะความพิการ คือ คนที่มีความผิดปกติ ความบกพร่อง ทางจิตใจ หรือสมอง ในส่วนรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุม พฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

พิการทางสติปัญญาหรือการ เรียนรู้ หมายความว่า ลักษณะความพิการ คือ คนที่มีความผิดปกติ หรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้

พิการทางการมองเห็น หมายความว่า ตาบอดสนิท ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง และ ตามองเห็นเดือนรง ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง

พิการทางการได้ยิน หมายความว่า หูหนวก (ไม่ได้ยินเลย) ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง หูได้ยินไม่ชัด ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง และไม่มีใบหู

พิการทางร่างกาย หมายความว่า เป็นใบไม่มีเพดานปาก ริมฝีปากแห่วง รวมถึง แขนขาด ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง ขาด ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง และแขนหรือขา เล็กเล็บ อ่อนแรง ทึ้งสองข้างหรือข้างใดข้างหนึ่ง

พิการจากการป่วยเป็นอัมพาต หมายความว่า ความพิการที่เกิดจากอาการป่วย ที่มีอาการ เกิดขึ้นใหม่ได้ทึ้งตัว รวมทั้ง ครรังซึ่งซ้ำ และครรังซึ่งซ้ำ

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น
กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไพร อำเภอเสตภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวรรณกรรมและ
ผลงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ความรู้ด้านสวัสดิการสังคม สวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์
  - 2.2 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ
  - 2.3 ฐานข้อมูล Microsoft Access
  - 2.4 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรบริหารส่วนตำบล
  - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ด้านสวัสดิการสังคม สวัสดิการชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์

2.1.1 สวัสดิการสังคม (Social Welfare)

แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 – 2549) ให้ความหมายว่า ระบบการจัดบริการสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม และพัฒนาสังคม รวมทั้งการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ในระดับมาตรฐาน โดยบริการดังกล่าวจะต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชน ให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของประชาชนที่ต้องได้รับ และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการทางสังคม ในทุกระดับ (คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ, 2546)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ให้ความหมายว่า
ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริม
ความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐาน ของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และ^{ที่ดี}
เพียงพอ เอง ได้อย่างทั่วถึง เหนือสารท เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั่วไป ทางด้านการศึกษา^{ทั่วไป}
สุขอนามัย ที่อยู่อาศัย ทำงาน มีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป
โดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์จะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการทุกระดับ
(พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่
1 ตุลาคม 2546 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 29 มีนาคม 2547)

วิจิตร ระวีวงศ์ (2532, อ้างถึงใน วันทนีย์ วาสิกสิน และคณะ, 2538) ได้ให้ความหมายของสวัสดิการสังคมว่า หมายถึง “กิจกรรมที่รัฐบาลและเอกชนทุกรายด้วยมีขึ้นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อประกันความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน โดยอาศัยผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้จากหลายสาขา ไม่เฉพาะแต่นักสังคมสงเคราะห์เท่านั้น ทั้งนี้จุดศูนย์กลางของงานสวัสดิการสังคมคือ ประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีและมีหลักประกันงานสวัสดิการสังคมไม่เพียงแต่จะช่วยเหลือ หรือแก้ปัญหาบุคคลที่ประสบความเดือดร้อนเท่านั้น แต่ยังกินความถึงมาตรการป้องกันและส่งเสริมสวัสดิการสังคมให้ดีขึ้น ได้ด้วย ประการสำคัญ สวัสดิการสังคมถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคม”

古德 (Goode, W., อ้างถึงใน รพีพรรณ คำหอม, 2545) สวัสดิการสังคม เป็นระบบการช่วยเหลือโดยจัดสรรให้ในรูปสิ่งของและบริการไปสู่บุคคล กลุ่มคนต่าง ๆ โดยผ่านสถาบันทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว โบสถ์ ศาสนาและแรงงาน รัฐ และเชื่อว่า สวัสดิการสังคมต้องปกป้องคุ้มครองผู้ยากไร้ เช่นเดียวกับการปกป้องสังคมจากผู้ยากไร้ด้วย

แผนงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545–2549 ได้ให้ความหมายประเภทของงานสวัสดิการสังคม ดังนี้

การประกันสังคม (Social Insurance) หมายถึง มาตรการหนึ่งในการจัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อคุ้มครองป้องกันประชาชนที่มีรายได้ประจำ ไม่ให้ได้รับความเดือดร้อน เมื่อต้องสูญเสียรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ เพื่อให้มีหลักประกันด้านการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การช่วยเหลือสังคม (Public Assistance) หมายถึงการช่วยเหลือประชาชนผู้ดูดทุกข์ยากเดือดร้อน โดยฝ่ายผู้ให้บริการหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีการค้นหา สำรวจข้อเท็จจริงว่า ผู้ที่จะได้รับบริการนั้นมีปัญหาทางเศรษฐกิจหรือเดือดร้อนจริง สมควรแก่การได้รับการช่วยเหลือ

การบริการสังคม (Social Service) หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของรัฐบาลและเอกชน ที่มีต่อประชาชนในการจัดสรรงบริการ เพื่อเสริมสร้างชีวิตและความเป็นอยู่และสวัสดิภาพของประชาชน ด้วยจุดมุ่งหมายของการป้องกัน การบำบัดความเดือดร้อน การสร้างเสริมและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ได้อย่างเป็นสุขตามควรแก่อัตภาพ ทั้งนี้การบริการสังคมจะแตกต่างจากการบริการสาธารณสุขและการอนามัย ด้วยปัจจัยของการเป็นบริการที่มุ่งเน้นสวัสดิภาพของบุคคล มากกว่า การจัดสรรงบริการทางกฎหมายเพื่อชุมชน และ โครงสร้างปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ชนิษฐา เทวินทร์ภักดี (2541) กล่าวถึงแนวคิดประชาสัมคมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ว่าเป็นการลดการพึ่งพาบริการในรูปแบบสถาบัน หรือบริการที่รัฐจัดให้สู่ผู้ประสบปัญหาโดยตรง แต่ให้เครือข่ายทางสังคมเข้ามามีบทบาทในการดูแล กลุ่ม บุคคล หรือที่เรียกว่ากลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยจัดบริการเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชน แก่ไขปัญหาในการบริการทั่วพื้นที่ในชุมชน ทั้งคน วัยสูง อุปกรณ์ หน่วยงานต่างๆ ที่มีในชุมชน หรือเครือข่ายทางสังคม (Social Network) ให้การสนับสนุนทางสังคม (Social Support) โดยผู้รับบริการไม่รู้สึกว่าต้องอยู่คนเดียว ใช้ได้กับงานทั้งงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย กลุ่ม ชุมชน ทั้งในรูปแบบงานจัดระเบียบชุมชนและงานพัฒนาชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองและชุมชน

ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า งานสวัสดิการสังคมเป็นงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนความต้องการพื้นฐานของประชาชน

2.2 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ

กิตติ ภักดีวัฒนกุล (2546) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์และการออกแบบระบบ คือ วิธีที่ใช้ในการสร้างระบบสารสนเทศขึ้นมาใหม่ในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง หรือระบบย่อยของธุรกิจ นอกจาก การสร้างระบบสารสนเทศใหม่แล้ว การวิเคราะห์ระบบช่วยในการแก้ไขระบบสารสนเทศเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย

การวิเคราะห์ระบบ คือ การหาความต้องการ (Requirements) ของระบบสารสนเทศว่า คืออะไร หรือ ต้องการเพิ่มเติมอะไรเข้ามาในระบบ และการออกแบบระบบ คือ การนำเสนอความต้องการของระบบ มาเป็นแบบแผนในการสร้างระบบสารสนเทศนั้นให้ใช้งานได้จริง

2.2.1 วงจรการพัฒนาระบบ

ในการสร้างระบบสารสนเทศ จะมีขั้นตอนการพัฒนาระบบอยู่ 7 ขั้นตอน คือ

- (1) เข้าใจปัญหา (Problem Recognition)
- (2) ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study)
- (3) วิเคราะห์ (Analysis)
- (4) ออกแบบ (Design)
- (5) สร้างหรือพัฒนาระบบ (Construction)
- (6) การปรับเปลี่ยน (Conversion)
- (7) บำรุงรักษา (Maintenance)

2.2.1.1 เข้าใจปัญหา

ในการสร้างระบบสารสนเทศนั้น ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจกับปัญหาที่

เกิดขึ้นมาก่อน ว่าในระบบเดิมมีปัญหาอะไร และระบบใหม่นั้นต้องการสิ่งใดเพื่อเข้าไปแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบเดิม

2.2.1.2 ศึกษาความเป็นไปได้

จุดประสงค์ของการศึกษาความเป็นไปได้คือ การกำหนดว่าปัญหาคืออะไร และคัดสินใจว่าการพัฒนาสร้างระบบสารสนเทศหรือการแก้ไขระบบสารสนเทศเดิมมีความเป็นไปได้หรือไม่ โดยที่เสียค่าใช้จ่ายและเวลาอยู่ที่สุด และได้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งการศึกษาความเป็นไปได้ ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 เดือน

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านบุคลากร คือ บริษัทมีบุคคลที่เหมาะสมที่จะพัฒนาและติดตั้งระบบเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่มีจะหาได้ยากยิ่ง จากที่ได้เป็นต้น นอกจากนี้ควรให้ความสนใจว่าผู้ใช้ระบบมีความคิดเห็นอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลง

2.2.1.3 วิเคราะห์

คือ การวิเคราะห์ระบบเริ่มตั้งแต่การศึกษาระบบการทำงานของธุรกิจ นั้นๆ ในกรณีที่ระบบที่เราศึกษานั้นเป็นระบบสารสนเทศอยู่แล้ว จะต้องศึกษาว่าทำงานอย่างไร หรือธุรกิจดำเนินการอย่างไร หลังจากนั้นกำหนดความต้องการของระบบใหม่ โดยการเก็บข้อมูล จากข้อมูลเดิมของระบบ ได้แก่เอกสารที่มีอยู่ ตรวจสอบวิธีการทำงานในปัจจุบัน สมมติฐานผู้ใช้ และผู้จัดการส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ

เมื่อจบขั้นตอนของการวิเคราะห์ จะต้องเขียนรายงานสรุปอุปกรณ์เป็น “ข้อมูลเฉพาะของปัญหา (Problem Specification)” ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- 1) รายละเอียดของระบบเดิม ซึ่งควรจะเขียนรูปภาพแสดงการทำงาน พร้อมคำบรรยาย
- 2) กำหนดความต้องการของระบบใหม่ รวมทั้งรูปภาพแสดงการทำงาน พร้อมคำบรรยาย
- 3) ข้อมูลและไฟล์ที่จำเป็น
- 4) คำอธิบายวิธีการทำงาน และสิ่งที่ต้องแก้ไข

2.2.1.4 ออกรูปแบบ

หมายถึง การออกแบบระบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาออกแบบระบบ ว่าต้องในการสร้างระบบใหม่นั้นต้องทำอย่างไรบ้าง จะจัดโครงสร้างของโปรแกรมอย่างไร อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการมีอะไรบ้าง เป็นต้น

ในการออกแบบโปรแกรมต้องคำนึงถึงความปลอดภัย (Security) ของระบบด้วยในการออกแบบฟอร์มสำหรับข้อมูลขาเข้า (Input Format) ออกรูปแบบรายงาน (Report

Format) และการแสดงผลบนจอภาพ (Screen Format) หลักในการออกแบบฟอร์มข้อมูล ขาเข้าก็คือง่ายต่อการใช้ และป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ได้มากที่สุด การออกแบบรายงานและแสดงผลบนจอภาพควรจะดูให้ดีและเข้าใจง่าย

2.2.1.5 สร้างหรือพัฒนาระบบ

เป็นขั้นตอนของการเขียนและทดสอบ โปรแกรมว่าทำงานถูกต้องหรือไม่ ต้องมีการทดสอบเก็บข้อมูลจริงที่เลือกไว้แล้ว ถ้าทุกอย่างเรียบร้อยเราจะได้โปรแกรมที่พร้อมจะนำไปใช้งานได้จริงต่อไป หลังจากนั้นต้องเตรียมคู่มือการใช้งานและการฝึกอบรมผู้ใช้งานจริง ของระบบ

2.2.1.6 การปรับเปลี่ยน

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเอาระบบใหม่มาใช้แทนระบบเก่า การป้อนข้อมูล ต้องทำให้เสร็จเดียวกัน และเริ่มต้นใช้งานระบบใหม่นี้ได้

การนำระบบเข้ามาควรจะทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปทีละน้อย ดีที่สุดใช้ระบบใหม่ควบคู่ไปกับระบบเก่า ไปสักระยะหนึ่ง โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกันแล้วเปลี่ยนเพียงผลลัพธ์ ว่าตรงกันหรือไม่ ถ้าเรียบร้อยดีก็เอาระบบเก่าออกได้ และใช้ระบบใหม่ต่อไป

2.2.1.7 บำรุงรักษา

การบำรุงรักษา ได้แก่ การแก้ไขโปรแกรมหลังจากที่ใช้งานแล้ว สาเหตุที่ต้องแก้ไขระบบส่วนใหญ่มี 2 ข้อ ก cioè มีปัญหาในโปรแกรม (Bug) และ ธุรกิจเปลี่ยนไป จากสถิติของระบบที่พัฒนาแล้วทั้งหมด ประมาณ 40 % จะเป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขโปรแกรม เนื่องจาก มีข้อผิดพลาด

2.3 ฐานข้อมูล Microsoft Access

โปรแกรม Microsoft Access เป็นโปรแกรมฐานข้อมูลชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายบนระบบปฏิบัติการ Windows เนื่องจากเป็นโปรแกรมฐานข้อมูลที่มีความสามารถสูง ใช้งานง่าย สามารถสร้างแอปพลิเคชันฐานข้อมูลแบบใช้งานเอง หรือแอปพลิเคชันฐานข้อมูลบนระบบเครือข่ายได้

2.3.1 ส่วนประกอบต่างๆ ของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลใน Access ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1.1 Table หรือตาราง

ตาราง เป็นส่วนเก็บโครงสร้างของฐานข้อมูลและข้อมูลต่างๆ ที่มีเชื่อมต่อทางลูกค้า เก็บข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ลูกค้าแต่ละรายไว้ ตารางจะเก็บข้อมูลในรูปแบบและ

คอลัมน์ โดยในแต่ละแควจะเรียกว่า เรคอร์ด (Record) ซึ่งเป็นข้อมูลของลูกค้าแต่ละราย และในคอลัมน์จะเรียกว่า ฟิลด์ (Fields) เช่น ในตารางลูกค้า จะมีฟิลด์หัส ชื่อ และที่อยู่ลูกค้า เป็นต้น

2.3.1.2 Query หรือ แบบสอบถาม

คิวรี่ เป็นเครื่องมือในการสอบถาม แก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลในตารางอย่างอัตโนมัติ เช่น ต้องการสอบถามว่ายอดขายสินค้าของเดือนนี้เท่าไหร่ ก็สามารถใช้คิวรี่ในการทำงานนั้นได้ เป็นต้น ถ้าข้อมูลในตารางมีมาก คิวรี่จะช่วยลดเวลาในการทำงานไปได้มาก

2.3.1.3 Form หรือ แบบฟอร์ม

ฟอร์ม เป็นเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการทำงานกับข้อมูลในฐานข้อมูล เป็นหน้าต่างที่ให้ผู้ใช้สามารถดูข้อมูลและเรคอร์ดในตาราง และบังสามารถแก้ไข เพิ่ม ลบ ข้อมูล ต่างๆ ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ฟอร์มยังสามารถแสดงข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น รูปภาพ เสียง เป็นต้น รวมทั้งสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่จะป้อนเข้าไปในตารางอีกด้วย

2.3.1.4 Report หรือ รายงาน

รายงาน เป็นเครื่องมือที่ใช้แสดงผลข้อมูลในฐานข้อมูลออกมานะ เช่น ต้องการพิมพ์ผลลัพธ์ของจดหมาย เพื่อส่งไปยังลูกค้าแต่ละราย นอกจากนี้ Access ยังสามารถสร้างรายงานที่มีกราฟและรูปภาพได้ ช่วยให้งานดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2.3.1.5 Macro หรือ มาโคร

มาโคร เป็นคำสั่ง ต่างๆ ที่ช่วยให้ Access ทำงานได้อย่างอัตโนมัติได้ เช่น ต้องการพิมพ์รายงานจากฟอร์มได้ด้วยการ Click Mouse มาปุ่มพิมพ์ เพื่อพิมพ์รายงานออกมานั้นที่ แทนที่จะต้องปิดหน้าต่างฟอร์มที่แสดง เรคอร์ดที่จะพิมพ์ และไปเปิดรายงานที่ต้องการพิมพ์ เป็นต้น

2.3.1.6 Module หรือ โมดูล

โมดูล มีหน้าที่เหมือนกับมาโคร แต่เราสามารถควบคุมการทำงานได้มากกว่า Module จะเป็นการเขียนคำสั่งโปรแกรมที่เรียกว่า Visual Basic For Applications (VBA)

2.3.2 โปรแกรม Microsoft Access สามารถใช้งานต่างๆ ได้ต่อไปนี้

2.3.2.1 ใช้สร้างแอปพลิเคชันฐานข้อมูล เช่น โปรแกรมควบคุมสินค้าคงคลัง โปรแกรมบันทึกเวลาเข้าออกของพนักงานเป็นต้น โดยที่ Access นั้นมีเครื่องมือต่างๆ ในการสร้างแอปพลิเคชันได้อย่างรวดเร็วและใช้งานง่าย ซึ่งอาจไม่ต้องเขียนโปรแกรมเลยก็ได้

2.3.2.2 เป็นเครื่องมือในการสอบถามข้อมูลต่างๆ จากฐานข้อมูล เพื่อนำผลลัพธ์ไปทำงานบางอย่าง เช่น อาจต้องการทราบว่ายอดขายสินค้าแต่ละอย่างเป็นเท่าไร เป็นต้น

2.3.2.3 สามารถสร้างเครื่องมือในการติดต่อกับผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การแสดงข้อมูลลูกค้าให้ผู้ใช้งานแก้ไขข้อมูลได้ เป็นต้น

2.3.2.4 ช่วยในการสร้างรายงานจากฐานข้อมูลได้ เพื่อใช้ในการทำงานบางอย่าง เช่น พิมพ์ซื้อ และที่อยู่ลูกค้า เพื่อทำมาตราติดของหมายสั่งข้อมูลไปยังลูกค้า เป็นต้น

2.3.2.5 ช่วยสามารถเผยแพร่ข้อมูลขององค์กรที่อยู่ในฐานข้อมูลผ่านทาง อินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ตได้อย่างง่ายดาย

2.4 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง (อ้างใน โภวิทย์ พวงงาม, 2549) นิยามว่า การปกครองที่รัฐบาลกลางจะมอบอำนาจให้หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดขึ้น จากหลักการกระจายอำนาจได้มีอำนาจในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และสามารถเขตของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (อ้างใน โภวิทย์ พวงงาม, 2549) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองกันเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การปกครองตนเอง โดยประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าว มีพื้นฐานจากหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ที่หมายถึงการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองให้องค์กรอื่นๆ ที่ไม่ใช่องค์กรส่วนกลางจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างภายใต้การกำหนดคุณลักษณะของรัฐ

Daniel Wit (อ้างใน โภวิทย์ พวงงาม, 2549) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น สร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่นร่วมกันทั้งหมด หรืออำนาจบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่น แล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจ และบริหารงานภายใต้ท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

ชุวงศ์ ชายะบุตร (2539) การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตยซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง องค์กรหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและที่สำคัญคือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง

กล่าวโดยสรุปความหมายของการปกครองท้องถิ่นคือ องค์กรทางการเมืองที่มีอำนาจในการตัดสินใจการบริหารงานโดยมีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการแก่ไขปัญหา และสร้างประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ที่องค์กรรับผิดชอบภายใต้กรอบนโยบายที่รัฐบาลวางไว้อย่างเหมาะสม

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

พระราชบัญญัติ (2539) ได้สรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

2.4.2.1 เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลักการเงินงบประมาณจำกัด การกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่นหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถหารายได้ มีเงินงบประมาณของของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมากการแบ่งภาระนี้ก็เป็นการแบ่งภาระทั้งในด้านการเงินตัวบุคคล ตลาดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2.4.2.2 เพื่อสนับสนุนต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นที่ยอมมีความแตกต่างกันควร รองรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้นที่จะสามารถตอบสนองความต้องการได้

2.4.2.3 เพื่อความประ hely โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วยการจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นจำเป็น โดยให้สามารถหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจกรรมของท้องถิ่น ทำให้ประ hely เงินของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายกับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมากและ แม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2.4.2.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นที่ให้การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำงานที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตามการปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบบประชาธิปไตยในระดับชาติเป็นอย่างดี

2.4.3 อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ตาม พ.ร.บ. สถาบันและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 องค์กรบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่สำคัญ ในการพัฒนา ตำบลด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดำเนินกิจกรรมในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทาง นก การรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริม การศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การคุ้มครองคุ้มและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ทางราชการมอบหมาย นอกจากหน้าที่ที่ต้องทำดังกล่าวแล้วองค์กรบริหารส่วนตำบล ยังอาจจัด กิจกรรมในเขตของตนในการให้มีน้ำ เพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตรฯให้มีและ บำรุงรักษาการไฟฟ้า หรือ แสงสว่าง โดยวิธีอื่น การให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การให้มีและ บำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ การให้มีและส่งเสริมกลุ่ม เกษตรกร กิจการสหกรณ์ การส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว การบำรุงและส่งเสริมการ ประกอบอาชีพของรายวุ่นทางคุ้มครองคุ้มและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การหาผลประโยชน์จากการพัฒนา ท่าเทียบเรือและท่า ข้าม และการจัดการเกี่ยวกับการพาณิชย์ ทั้งนี้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลออกที่บัญญัติตามเพื่อบังคับให้แก่รายฎรในตำบลได้โดยอาจกำหนด โทษปรับแก่ผู้ฝ่าฝืนได้แต่ต้องไม่เกิน 1,000 บาท

ในส่วนทางด้านความรับผิดชอบการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล นั้น นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลจะรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นตามมติของสภาองค์กรบริหาร ส่วนตำบล โดยนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้แทนขององค์กรบริหารส่วนตำบล และมี พนักงานส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำขององค์กรบริหารส่วนตำบล (กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2547)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรงธรรม์ สารนียะ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง การถ่ายโอนงานกรมประชาสงเคราะห์ ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สรุปผลการศึกษาว่า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีความสำคัญในการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทางการเมือง ได้มาก หลังจากมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มที่แล้ว องค์กรบริหารส่วน ตำบลจะสามารถจัดบริการสาธารณะให้สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ได้มากที่สุด

เช่นกัน รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจและการกิจด้านสวัสดิการสังคมตาม มาตรา 67 (6) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาในด้านบุคลากรยัง มีน้อยขาดความพร้อม ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ พฤติกรรม ในการแสดงบทบาทหน้าที่ ปัญหาอุบัติพิเศษทางการเมืองท้องถิ่นรองลงมา ทำให้ขาดความเป็นอิสระ ปัญหาเกี่ยวกับการ บริหารงานทั่วไป ปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาในด้านความสัมพันธ์กับ หน่วยงานอื่นๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ

สัมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2541) เสนอแนวคิด เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลใน อุดมคติ โดยให้ ความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่มี ผู้แทนซึ่งเป็นสมาชิกจากหมู่บ้าน รู้เห็นปัญหาต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่นตนเองเป็นอย่างดี ทั้งปัญหา เด็ก เยาวชน ซึ่งกำลังประสบปัญหาความรุนแรงในเรื่องสภาพครอบครัวแตกแยก การรวมกลุ่มเสพ ยาเสพติด ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของเด็กและเยาวชน ว่า ควรใช้ งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การจัดตั้ง กองทุนเพื่อการยังชีพเด็ก และช่วยเหลือเด็กพิการ สนับสนุนกลุ่มเยาวชนทั้งทางด้านการศึกษา การศึกษา การอาชีพ รวมถึงการพื้นฟูสถานบันสตรี ส่วนปัญหาสตรีในชุมชน คือไม่ได้รับการ พัฒนาหรือได้รับการผลักดันให้เข้ามามีส่วนร่วมของงานองค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจต่อน นโยบายที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อสตรีโดยตรง เพราะมีความละเอียดอ่อน มอง ปัญหาได้ลึกซึ้งกว่าชาญ มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ ซึ่งบทบาทของตรีควรจะมีมากกว่าเพียงดึง งบประมาณมาสู่กิจกรรมของสตรีเท่านั้น ได้เสนอให้มีการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อ เป็นหลักประกันให้แก่สตรีและครอบครัว ปัญหาของผู้สูงอายุ ไม่ควรเน้นเพียงการช่วยเหลือ เงินเดือนละ 200 บาท เพราะผู้สูงอายุต้องการคุณภาพเอาใจใส่จากลูกหลาน หรือสมาชิกในชุมชน ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ ซึ่งอาจจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการออกกำลังกาย พนบประชุมสัมมนา หรือการรวมกลุ่มอาชีพเสริมรายได้แม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม เช่น การทำงานจัดงาน ผ้าบาติก ซึ่ง ผู้สูงอายุสามารถทำได้

วิยะดา ตีระเทพย์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการ สังคมสู่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล” ได้สรุปผลการศึกษาด้านการปฏิบัติงาน สวัสดิการสังคม ที่สอดคล้องกับนโยบายการถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคม ของกรม ประชาสงเคราะห์ พบว่า ร้อยละ 23.1-64 ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้านนี้ และกิจกรรมที่ปฏิบัติมาก ที่สุดคือ การลงทะเบียนผู้ประสบภัยธรรมชาติ และปฏิบัติกันน้อยที่สุด คือการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพคน พิการ ร้อยละ 36 ส่วนการปฏิบัติงานใช้วิธีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากที่สุด รอง

ลงไป คือการช่วยเหลือเป็นเงินส่งเคราะห์ งบประมาณในการจัดทำโครงการช่วยเหลือเป็นเงินสิ่งของ และการจัดอบรมวิชาชีพ

ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมที่พบมากที่สุด คือ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน รองลงมาคือ งบประมาณด้านการสนับสนุนช่วยเหลือ ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กรบริหารส่วนตำบล วัสดุครุภัณฑ์ และปัญหาด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมทุกด้าน ทั้งด้านการเพิ่มพูนความรู้ ด้านกฎหมาย ระเบียบต่างๆ การพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ความต้องการที่เดิ่งในระบบแรกด้านสวัสดิการสังคมทุกด้าน ทั้งด้านการเพิ่มพูนความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ การพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ความต้องการที่เดิ่งในระบบแรก และความต้องการติดตามนิเทศงาน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลใช้วิธีการประสานงานเพื่อขอรับบริการด้านสวัสดิการสังคม ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจ จึงเสนอให้มีนักสังคมสงเคราะห์ในระดับตำบลทำหน้าที่ในการจัดสวัสดิการ และส่งเสริมให้การอบรม ประชุม สัมมนาด้านความเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และข้อเสนอประการสุดท้าย คือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทั้งการจัดทำแผนงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้

วันนี้ นนท์ศิริ (อ้างถึงใน วรรณณ์ ศรีปาน, 2543) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็งระดับปานกลางในด้านการบริหารจัดการและการเปิดโอกาสให้ประชาชน กลุ่ม องค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับต่ำ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสาร ข้อกฎหมาย ระเบียบอยู่ในระดับสูง การทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีมาตรการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนทราบ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรประสานแผนงานและทรัพยากรกับหน่วยงานต่างๆ

พนิตา กำพู ณ อยุธยา (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “การกระจายอำนาจด้านสวัสดิการสังคมสู่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ได้สรุปผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีจิตความสามารถในการทำงานต่อปัญหาและการจัดการชุมชน รวมถึงกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ประสบภัย แต่ยังขาดความพร้อมในด้านการเตรียมการและการส่งเสริมที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบต่อการจัดสวัสดิการสังคมได้อย่างเต็มที่ หากมีการแก้ไขโดยการสร้างจิตสำนึกที่ดี รวมถึงมีจิตในการให้บริการ (Service Mind) ให้แก่เจ้าหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประสานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน สร้างความพร้อมให้แก่หน่วยงานส่วนราชการที่ถ่ายโอนงาน และสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานที่รับโอนงาน โดยกำหนดหน้าที่ของเขตของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และมีการสร้างระบบควบคุม ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลดังมีการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในชุมชน พัฒนาครื่องมือชี้วัดความด้อยโอกาสทางสังคมของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล ความจำเป็นพื้นฐาน (จปช.) หรือข้อมูล กชช.2ค หรือข้อมูลสวัสดิการสังคมระดับครัวเรือน (สสค.) เพื่อติดตามเฝ้าระวังความด้อยโอกาสของชุมชน และสร้างโอกาสให้เข้าเหล่านี้นเข้าถึงสวัสดิการสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการสุดท้ายจำเป็นต้องแก้ไข กฎหมายด้านสวัสดิการสังคมให้ทันสมัยและสอดคล้องกับปัญหาของชุมชน เพื่อมุ่งไปสู่ความเข้มแข็งในที่สุด

จากการณกรรมและงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับการคาดหวังจากประชาชนในท้องถิ่น จากราชการ และนักวิชาการต่างๆ ว่า จะสามารถดำเนินการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ไปพร้อมๆ กันทั้งในด้านการจัดบริการสาธารณูปโภค หรือการจัดบริการในด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้ใช้บริการ หรือจัดบริการเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในชุมชน ให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดบริการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับตามกฎหมาย โดยอาศัยความเป็นอิสระขององค์กรในการบริหารงาน ทั้งคน วัสดุ และงบประมาณ เพื่อให้ครอบคลุมในการให้บริการได้กระจายสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลยังประสบปัญหาในด้านบุคลากร ซึ่งมีน้อยขาดความชำนาญ ความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน งบประมาณมีไม่เพียงพอ และปัจจัยด้านอัธิพลด้านการเมืองของท้องถิ่นเอง ปัญหาด้านการขาดการพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการ ขาดความรู้ในด้านงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ทำให้หน้าที่ในงานพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดบริการด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ให้กับเด็ก ศูนย์สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ไม่สามารถจะกระทำได้ หรือทำได้น้อย ในงานวิจัยและวรรณกรรมต่างๆ ได้ชี้ให้เห็นว่าในอนาคตองค์การบริหารส่วนตำบล โครงการด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะลดลงและมีแนวโน้มในการจัดบริการสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ ได้รับบริการ หรือสวัสดิการ และองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำตามหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ได้ จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสังคมต่อไปในอนาคตข้างหน้า ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมคุต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

จากการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ในด้านต่างๆ คือ ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ในกรณีศึกษา ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาโดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ระบบงานปัจจุบัน

ขั้นตอนในการศึกษาระบบงานปัจจุบันมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1.1 การทำความเข้าใจปัญหา

ระบบการจัดเก็บข้อมูลงานสวัสดิการสังคมในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร ในปัจจุบัน ยังไม่มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งาน ในการประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลต่างๆ จากการศึกษาระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร พบร่วมมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นดังนี้

3.1.1.1 การจัดเก็บข้อมูลในปัจจุบันเป็นการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของเอกสาร และด้วยมีข้อมูลจำนวนมาก การจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีความปลอดภัยของข้อมูล จึงทำให้มีโอกาสเกิดความสูญหายของข้อมูลขึ้นได้

3.1.1.2 ในการค้นหาข้อมูลต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นทำได้ลำบากและมีความล่าช้าเป็นอย่างมาก และทำให้ไม่ทันต่อการให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมด้านต่างๆ

3.1.1.3 ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล รายงานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมที่ต้องการทำได้ยาก

3.1.2 การศึกษาความเป็นไปได้ และวิเคราะห์ระบบงานปัจจุบัน

เมื่อได้ทำความเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในระบบงานของสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การศึกษาความเป็นไปได้ในการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบ จากการศึกษาพบว่า ในทางเทคนิค มีความพร้อมทั้งทางハードแวร์และซอฟแวร์

และด้านบุคลากรพบว่า มีความต้องการที่จะนำเอาระบบงานใหม่เข้ามาเปลี่ยนแปลงระบบงานเก่าที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งทำให้สามารถสรุปได้ว่า ควรทำการพัฒนาระบบงานของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อไป

หลังจากนั้นจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากผู้ใช้ โดยวิธีการตรวจการทำงานในปัจจุบัน คือการศึกษาจากเอกสารที่มีอยู่ จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้ระบบ ว่าระบบมีการทำงานอย่างไรบ้าง

จากการศึกษาทำให้สามารถแบ่งระบบงานของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังนี้

3.1.2.1 บันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยจะมีการจัดเก็บข้อมูล เช่น รหัสประจำตัวประชาชน ชื่อ – นามสกุล เพศ อายุ สถานภาพ ที่มาของรายได้ เป็นต้น จึงต้องมีการบันทึกข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ และต้องมีรูปแบบในการแสดงรายงานที่ดูแล้วเข้าใจง่ายมีความถูกต้องและชัดเจน

จากการพัฒนาปัจจุบัน การจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ได้รับการบันทึกข้อมูลลงในแฟ้มระบบงาน ในการตรวจสอบหรือค้นหาข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ก็ค่อนข้างจะง่าย การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ นั้น จะทำให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง สะดวกในการค้นหาและตรวจสอบ เพราะจะมีการจัดเก็บอยู่เป็นประจำและเป็นปัจจุบัน

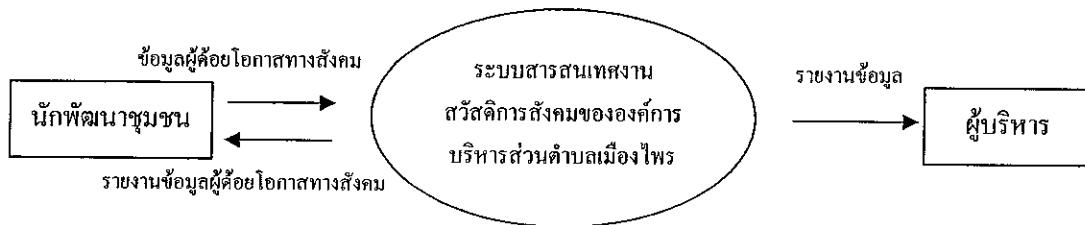
3.2 ระบบงานใหม่ที่ต้องการ

จากการศึกษาระบบงานปัจจุบัน ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเกิดการสูญหายของข้อมูลที่เก็บไว้ การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลและทำการประมวลผลข้อมูล จะสามารถลดปัญหาในการจัดเก็บข้อมูล และเมื่อต้องการสรุปผลก็สามารถสรุปผลได้อย่างรวดเร็ว การค้นหาข้อมูลต่างๆ ก็สามารถทำได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และลดปัญหาการสูญหายของข้อมูล โดยข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

จากการศึกษาถึงสภาพของปัญหาของระบบงานในปัจจุบัน สามารถนำมาสร้างระบบงานใหม่ตามที่ต้องการได้ โดยนำเอาระบบงานใหม่ดังแสดงใน Context Diagram, DFD (Data Flow Diagram), Use Case Diagram, Activity Diagram และ DD (Data Dictionary) ดังนี้

3.2.1 Context Diagram ระบบงานใหม่

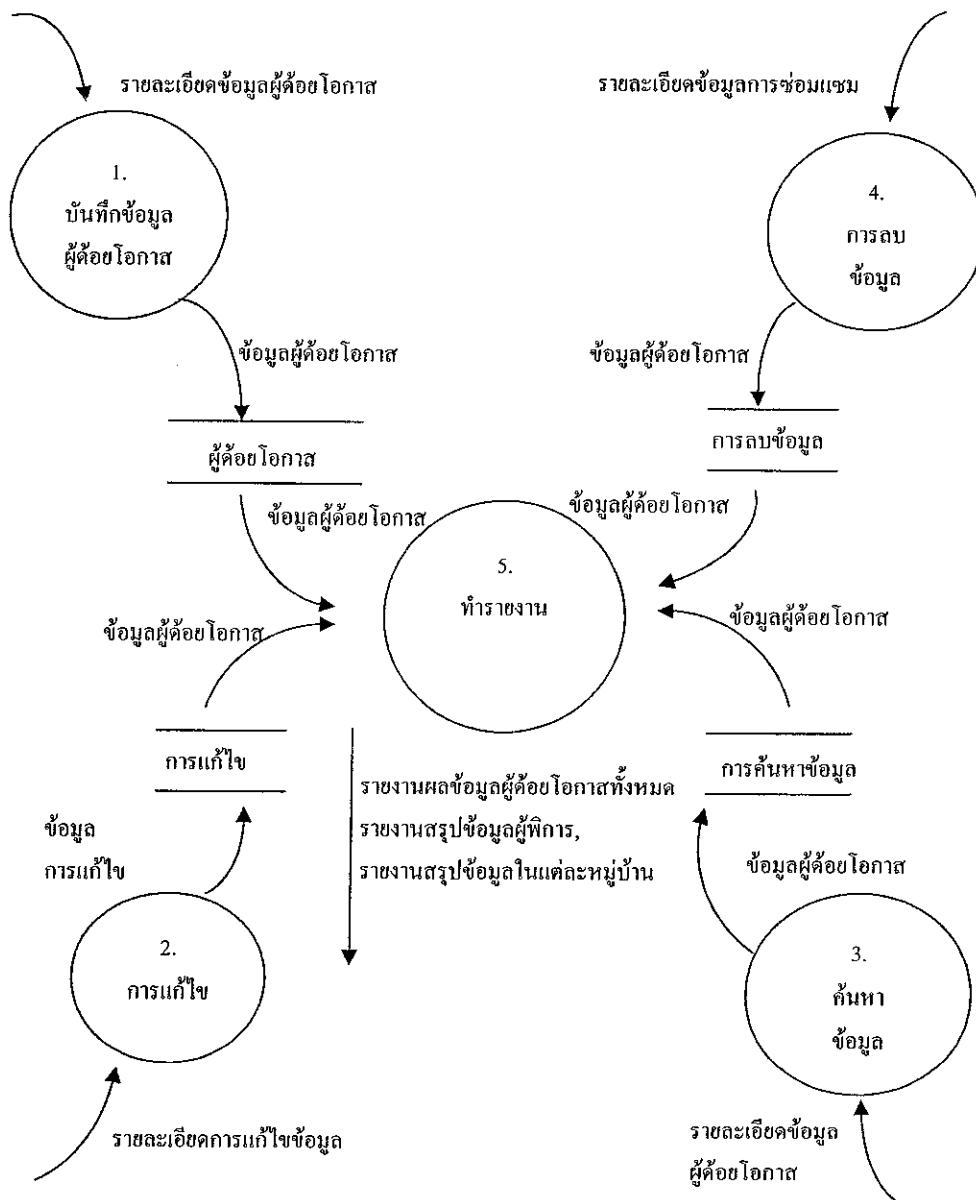
Context Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอสละภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพที่ 3.1 Context Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

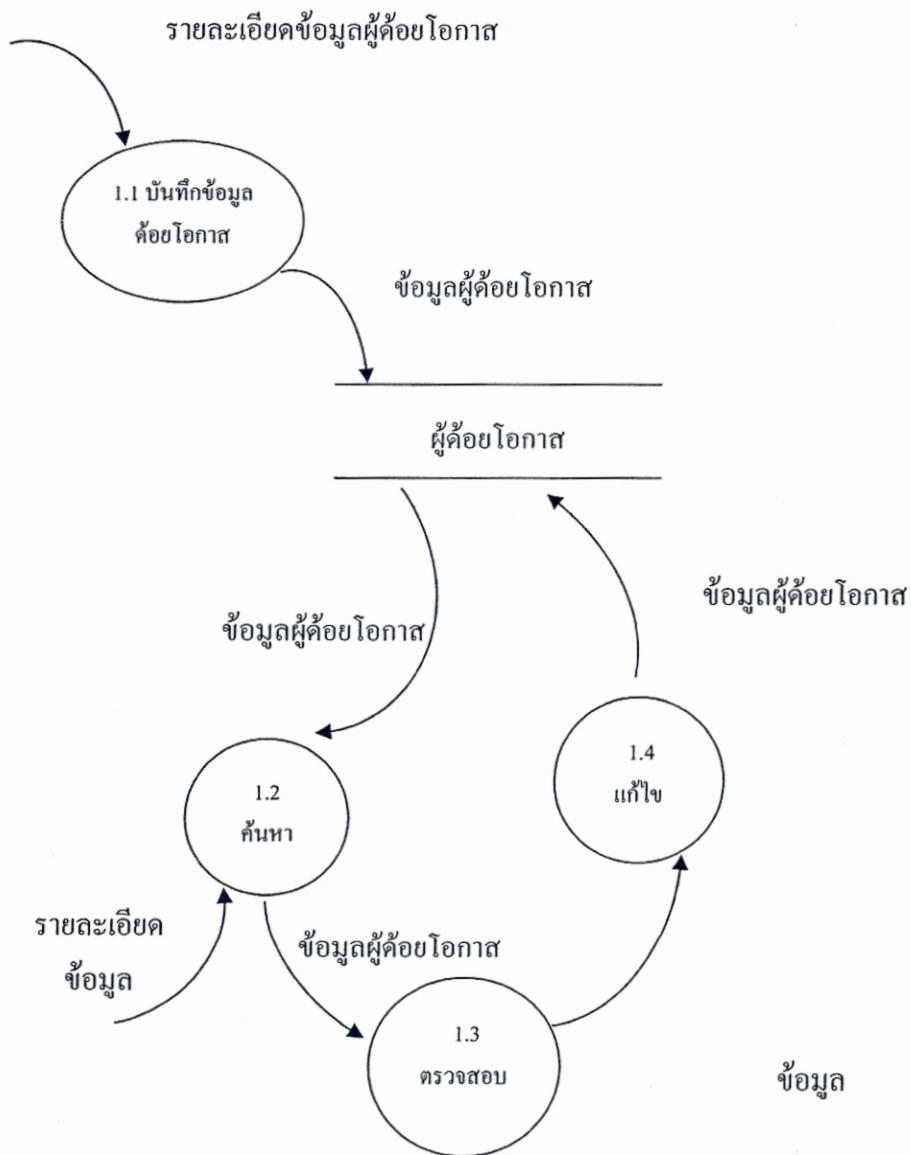
3.2.2 ผังการไหลของข้อมูล (DFD: Data Flow Diagram) DFD

ภาพรวม (DFD Level 1) ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

ภาพที่ 3.2 ผังการไหลของข้อมูลภาพรวมของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

ผังการไหลของข้อมูล DFD Level 2 “ระบบงานบันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส”

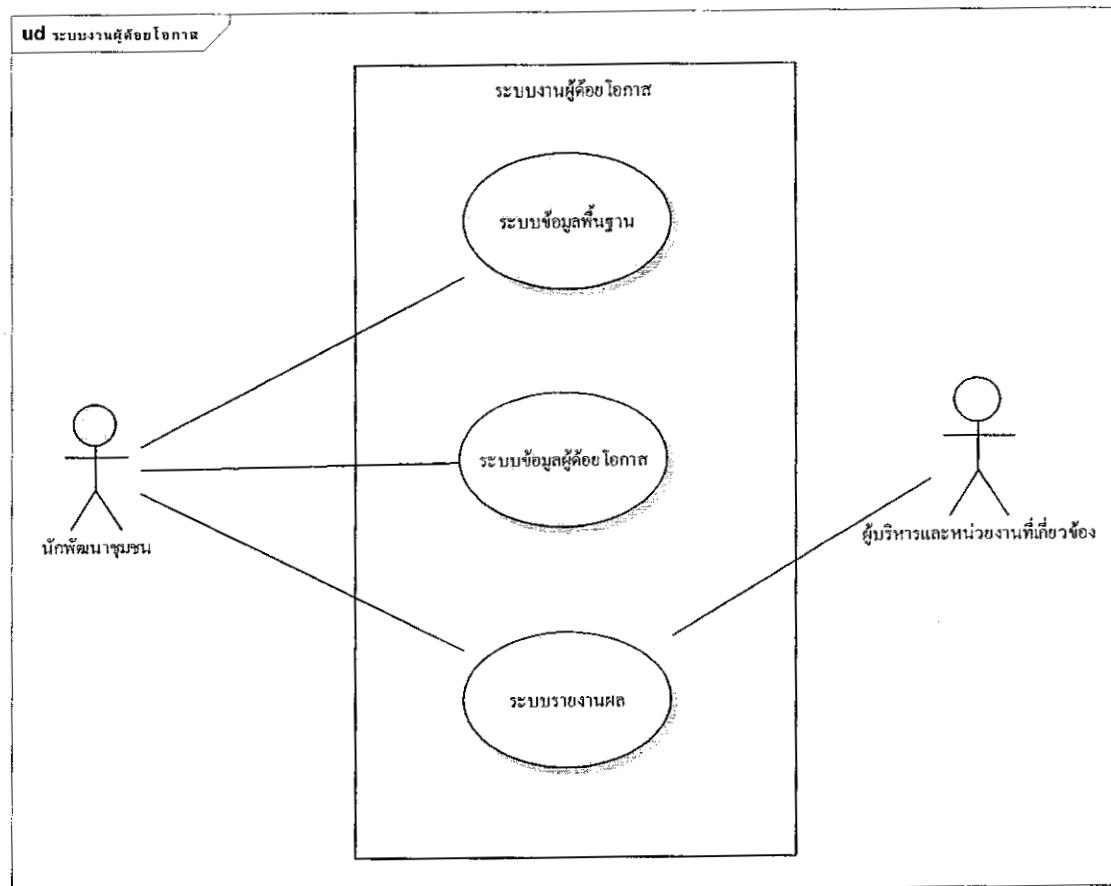

ภาพที่ 3.3 ผังการไหลของข้อมูลในระดับที่ 2 ข้อมูลผู้ด้อยโอกาส

3.2.3 Use Case Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

จากการศึกษาระบบงานใหม่ที่ต้องการ สามารถนำมาสรุปออกแบบระบบงานได้

ดังภาพ

ภาพที่ 3.4 Use Case Diagram ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

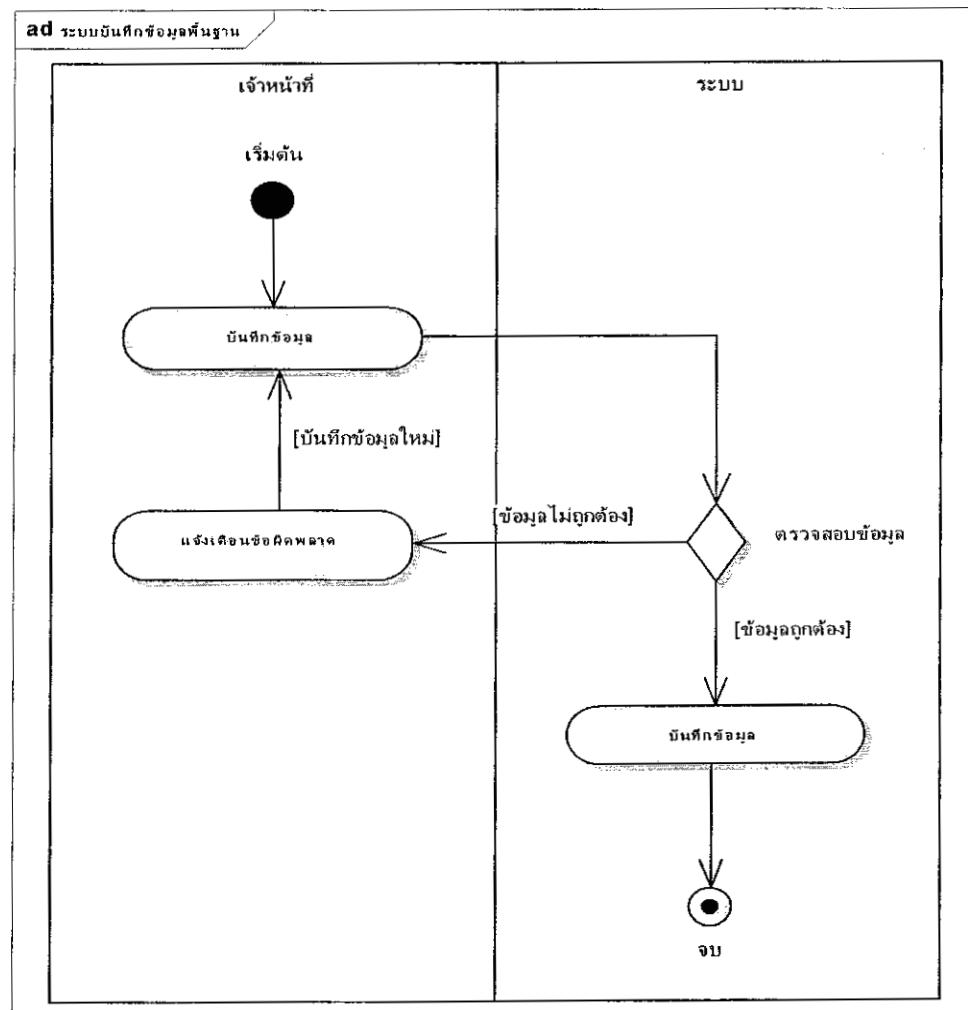
จากภาพที่ 3.4 พบร่วมกับ ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถแบ่งระบบงานออกเป็น

3.2.3.1 ระบบบันทึกข้อมูลพื้นฐาน

3.2.3.2 ระบบรายงานผล

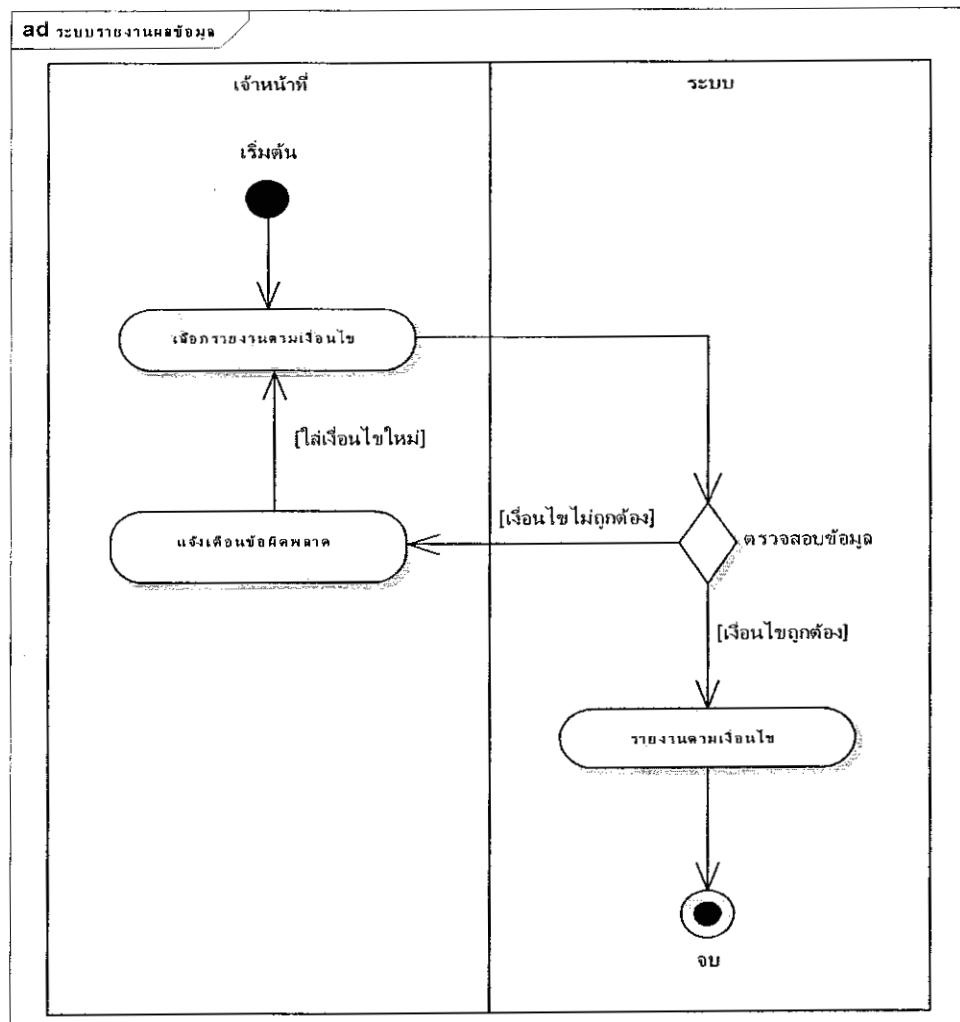
3.2.4 Activity ของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

3.2.4.1 ระบบบันทึกข้อมูลพื้นฐาน

ภาพที่ 3.5 Activity ของระบบบันทึกข้อมูลพื้นฐาน

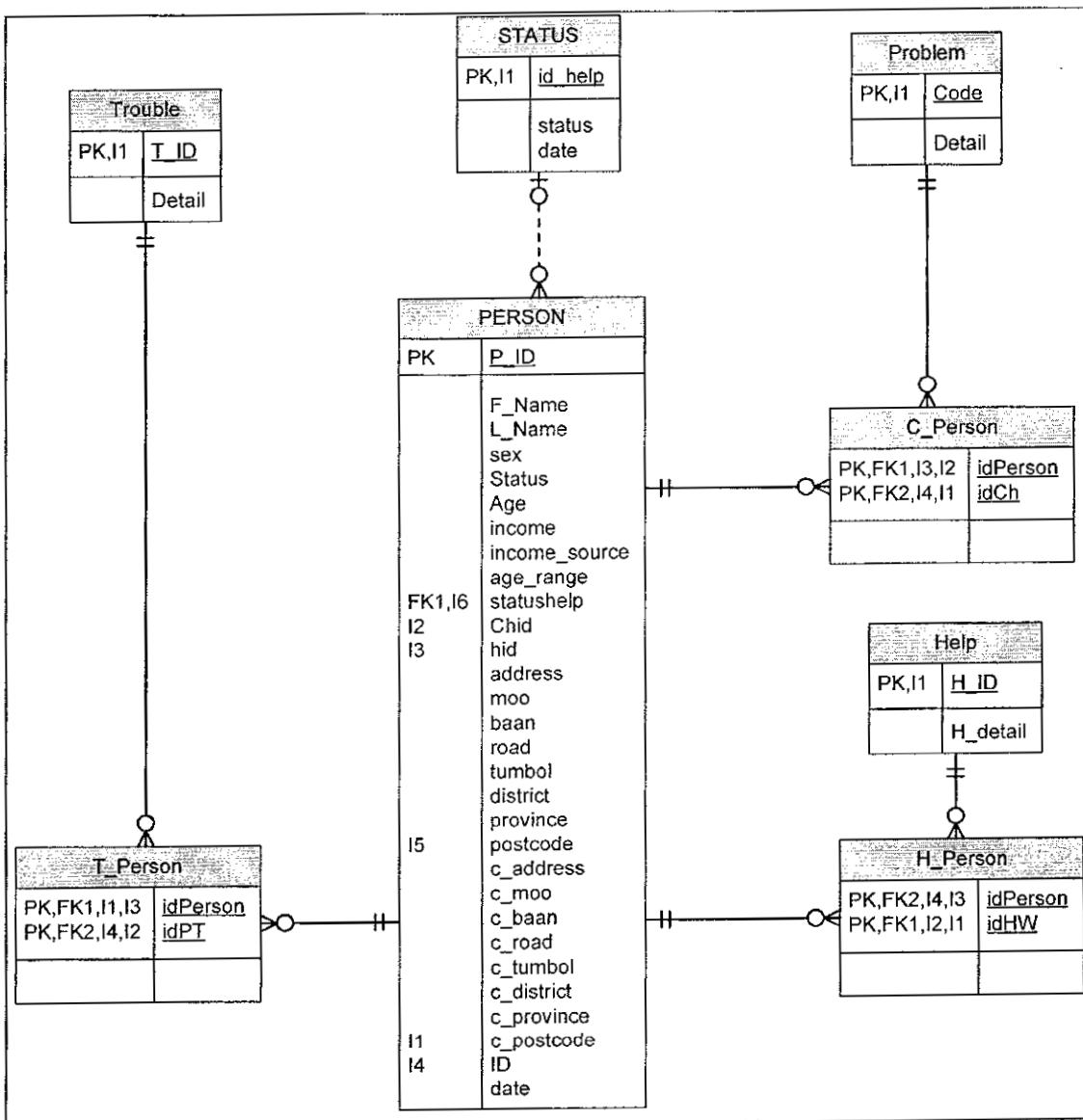
3.2.4.2 ระบบรายงานผลข้อมูล

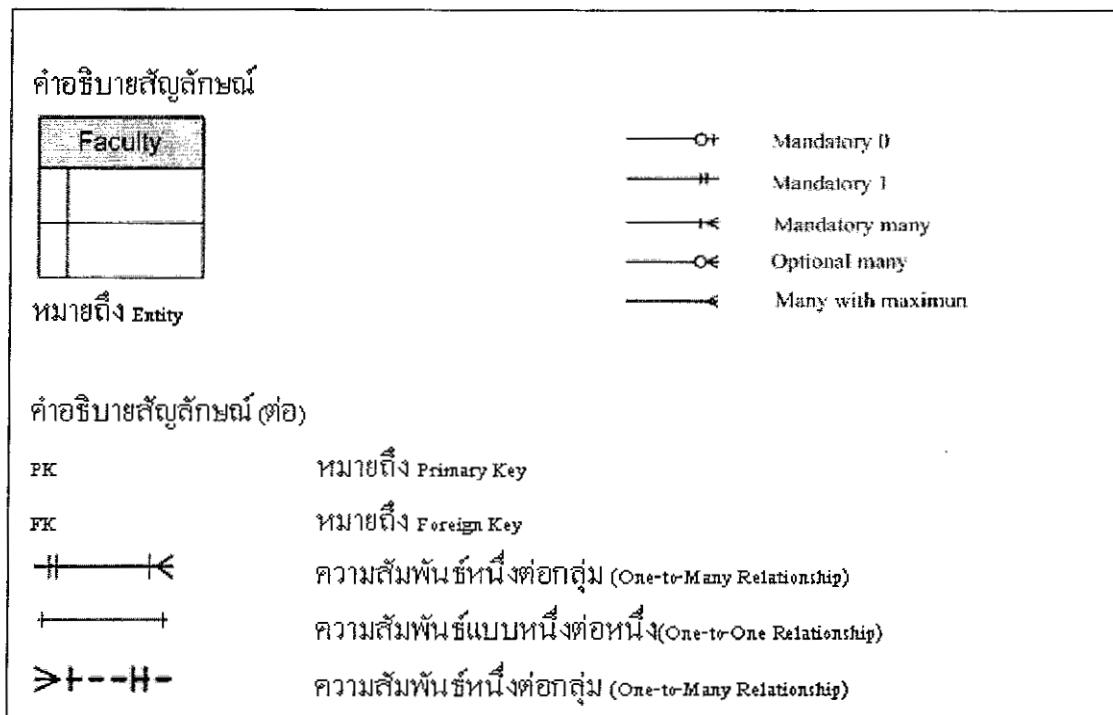
ภาพที่ 3.6 Activity ของระบบรายงานผล

3.3 โนมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล

จากการศึกษาระบบงานใหม่ที่ต้องการ สามารถนำมาสรุปออกแบบฐานข้อมูลโดยการสร้างโนมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 3.7 ความสัมพันธ์ของข้อมูล (Entity-Relationship Diagram: ERD) แบบ Crow's Feet

ภาพที่ 3.8 อธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลแบบ Crow's Feet

3.3.1 กำหนด Entity

เอนติตี้ PERSON	เป็นเอนติตี้แสดงรายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
เอนติตี้ HELP	เป็นเอนติตี้แสดงรายละเอียดของความช่วยเหลือ
เอนติตี้ PROBLEM	เป็นเอนติตี้แสดงรายละเอียดของประเภทปัญหา
เอนติตี้ T_PERSON	เป็นเอนติตี้แสดงจำนวนของประเภทปัญหา
เอนติตี้ C_PERSON	เป็นเอนติตี้แสดงจำนวนของสภาพปัญหา
เอนติตี้ H_PERSON	เป็นเอนติตี้แสดงจำนวนของความช่วยเหลือ
เอนติตี้ STATUS	เป็นเอนติตี้แสดงรายละเอียดสถานะการซ่อมแซม

3.4 การออกแบบแฟ้มข้อมูลของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอสละภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอสละภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบไปด้วย แฟ้มข้อมูลต่างๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแฟ้มข้อมูลระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

3.4.1 แฟ้มข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (PERSON)

Primary Key: P_ID

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม รายละเอียดโครงสร้างของแฟ้ม ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 แฟ้มข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด	รายละเอียด
1	P_ID	TEXT	13	เลขบัตรประชาชน
2	F_NAME	TEXT	50	ชื่อ
3	L_NAME	TEXT	50	นามสกุล
4	SEX	TEXT	8	เพศ
5	STATUS	TEXT	20	สถานภาพ
6	AGE	TEXT	2	อายุ
7	INCOME	NUMBER	DUBLE	รายได้
8	INCOME_SOURCE	TEXT	255	ที่มาของรายได้
9	AGE_RANGE	TEXT	60	โครงสร้างอายุ
10	CHID	TEXT	10	รหัสบ้านที่ติดต่อได้
11	HID	TEXT	10	รหัสบ้านในทะเบียนบ้าน
12	ADDRESS	TEXT	80	บ้านเลขที่ในทะเบียนบ้าน
13	MOO	TEXT	20	หมู่ในทะเบียนบ้าน
14	BAAN	TEXT	40	บ้านในทะเบียนบ้าน
15	ROAD	TEXT	50	ถนนในทะเบียนบ้าน

ตารางที่ 3.1 แฟ้มข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (ต่อ)

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด	รายละเอียด
16	TUMBON	TEXT	60	ตำบลในทะเบียนบ้าน
17	DISTRICT	TEXT	60	อำเภอในทะเบียนบ้าน
18	PROVINCE	TEXT	60	จังหวัดในทะเบียนบ้าน
19	POSTCODE	TEXT	5	รหัสไปรษณีย์
20	C_ADDRESS	TEXT	50	บ้านเลขที่ที่ติดต่อได้
21	C_MOO	TEXT	30	หมู่ที่คิดค่าได้
22	C_TUMBOL	TEXT	30	ตำบลที่ติดต่อได้
23	C_DISTRICT	TEXT	30	อำเภอที่ติดต่อได้
24	C_PROVINCE	TEXT	30	จังหวัดที่ติดต่อได้
25	C_POSTCODE	TEXT	30	รหัสไปรษณีย์ที่ติดต่อได้
26	ID	AUTONUMBER	5	เลขที่ชุดแบบสอบถาม
27	DATE	DATE/TIME		วันที่เก็บข้อมูล

3.4.2 แฟ้มข้อมูลความช่วยเหลือ (HELP)

Primary Key: H_ID

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลความช่วยเหลือ โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แฟ้มข้อมูลความช่วยเหลือ

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	H_ID	TEXT	2	รหัสข้อมูลความช่วยเหลือ
2	DETAIL	TEXT	50	รายละเอียดความช่วยเหลือ

3.4.3 แฟ้มข้อมูลประเภทปัญหา (PROBLEM)

Primary Key: CODE

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลประเภทปัญหา โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 แฟ้มข้อมูลประเภทปัญหา

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	CODE	TEXT	2	รหัสข้อมูลประเภทปัญหา
2	DETAIL	TEXT	50	รายละเอียดประเภทปัญหา

3.4.4 แฟ้มข้อมูลสภาพปัญหา (TROUBLE)

Primary Key: T_ID

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลสภาพปัญหา โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.4 แฟ้มข้อมูลสภาพปัญหา

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	T_ID	TEXT	2	รหัสข้อมูลสภาพปัญหา
2	DETAIL	TEXT	50	รายละเอียดสภาพปัญหา

3.4.5 แฟ้มข้อมูลสถานการณ์ช่วยเหลือ (STATUS)

Primary Key: id_help

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลสถานะการช่วยเหลือ โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.5 แฟ้มข้อมูลสถานการณ์ช่วยเหลือ

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	ID_Help	TEXT	2	รหัสการช่วยเหลือ
2	Status	TEXT	50	รายละเอียดช่วยเหลือ

3.4.6 แฟ้มข้อมูลจำนวนสภาพปัญหา (C_PERSON)

Primary Key: id_person, idCh

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลจำนวนสภาพปัญหา โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.6 แฟ้มข้อมูลจำนวนสภาพปัญหา

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	ID_PERSON	TEXT	2	รหัสบัตรประจำตัวประชาชน
2	idCH	TEXT	50	รหัสสภาพปัญหา

3.4.7 แฟ้มข้อมูลจำนวนประเภทปัญหา (T_PERSON)

Primary Key: id_person, idPT

Foreign Key: -

คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลจำนวนประเภทปัญหา โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.7 แฟ้มข้อมูลจำนวนประเภทปัญหา

ฟิลด์ที่	ชื่อฟิลด์	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	ID_PERSON	TEXT	2	รหัสบัตรประจำตัวประชาชน
2	idPT	TEXT	50	รหัสประเภทปัญหา

3.4.8 แฟ้มข้อมูลจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการ (H_PERSON)

Primary Key: id_person, idHW

Foreign Key: -

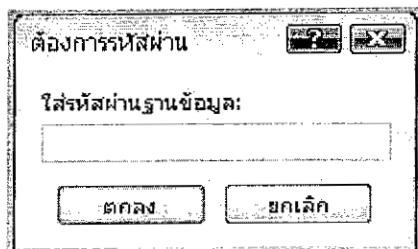
คำอธิบาย : เป็นแฟ้มข้อมูลเก็บรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการ โครงสร้างของแฟ้มข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.8 แฟ้มข้อมูลจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการ

พิกัดที่	ชื่อพิกัด	ชนิด	ขนาด/รูปแบบ	รายละเอียด
1	ID_PERSON	TEXT	2	รหัสบัตรประจำตัวประชาชน
2	idHW	TEXT	50	รหัสความช่วยเหลือที่ต้องการ

3.5 การออกแบบระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.5.1 เมนู Login

ภาพที่ 3.9 เมนู Login ของระบบ

3.5.2 เมนูหลัก

ภาพที่ 3.10 เมนูหลักของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม

3.5.3 บันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ภาพที่ 3.11 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.5.4 บันทึกข้อมูลที่อยู่ของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

บันทึก วันที่เก็บข้อมูล 28/10/2551
เลขประจำตัวประชาชน 3-4510-00987-62-4
ชื่อ - สกุล สุวารดี ใจดี

ชื่อสกุลลูกสาว	ประนงกานต์ปัญญา	สถานะปัจจุบัน	ความช่วยเหลือที่ได้รับ
พื้นที่บ้านเดิมของลูกสาว		พื้นที่ปัจจุบัน	
เลขประจำบ้าน	3333333333	เลขประจำบ้าน	0000000000
เลขบ้านเดิม	56	เลขบ้านปัจจุบัน	56
หมู่บ้าน	7	หมู่บ้าน	7
ชื่อหมู่บ้าน	ตอนน้อย	ชื่อหมู่บ้าน	ตอนน้อย
ถนน		ถนน	
ตำบล	เมืองไฟฟ้า	ตำบล	เมืองไฟฟ้า
อำเภอ	สระบุรี	อำเภอ	สระบุรี
จังหวัด	ร้อยเอ็ด	จังหวัด	ร้อยเอ็ด
รหัสไปรษณีย์	45120	รหัสไปรษณีย์	45120

บันทึก บันทึก

ภาพที่ 3.12 ฟอร์มการบันทึกข้อมูลที่อยู่ของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.5.5 บันทึกข้อมูลประเภทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

บันทึก วันที่เก็บข้อมูล 16/11/2551
เลขประจำตัวประชาชน 1-1111-11111-11-1
ชื่อ - สกุล อุ๊ดดุ๊ด อุ๊ดดุ๊ด

ชื่อสกุลลูกสาว	ประนงกานต์ปัญญา	สถานะปัจจุบัน	ความช่วยเหลือที่ได้รับ
ประเภทปัญหา			
<ul style="list-style-type: none"> ▶ เด็กกำพร้า เด็กไร้ครอบครัว เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยบุคคลอื่น เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ คนพิการทางร่างกาย 			

กู้ภัยเบิกฟื้นฟู

ภาพที่ 3.13 ฟอร์มบันทึกข้อมูลประเภทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.5.6 บันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ภาพที่ 3.14 ฟอร์มบันทึกข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.5.7 บันทึกข้อมูลสภาพปัจจุบันของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ภาพที่ 3.15 ฟอร์มบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือที่ต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

3.6 การทดสอบระบบ

เพื่อหาประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าสามารถทำงานได้ตรงตามขอบเขตที่กำหนดไว้ และตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานหรือไม่ จึงได้จัดทำแบบประเมิน หาประสิทธิภาพการพัฒนาระบบ โดยแบ่งการทดสอบหาประสิทธิภาพของระบบออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 3.6.1 ด้านความสามารถของโปรแกรม
- 3.6.2 ด้านความถูกต้องของการทำงานของโปรแกรม
- 3.6.3 ด้านความสะดวกและความง่ายต่อการใช้งาน
- 3.6.4 ด้านความปลอดภัยของระบบ

ผู้ที่จะทดสอบและประเมินจะต้องทำการทดสอบโปรแกรมด้วยระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้พัฒนาขึ้น และทำแบบประเมินที่ได้ทำ การออกแบบไว้ ผู้ที่ทำแบบประเมิน คือ ผู้ที่มีความรู้ด้านสวัสดิการสังคม จำนวน 5 ท่าน

ผลที่ได้จากการทำแบบประเมินนำมาสรุปผลเพื่อประเมินว่าระบบที่ได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพด้านต่างๆ อยู่ในระดับใด

สถิติที่ใช้ในการประเมินคือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บุญรอด วงศ์รัตนะ (2544) ได้ให้ความหมายของ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ไว้ คือ ค่าที่ได้จากการนำข้อมูลทั้งหมดรวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด เจียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$$

เมื่อกำหนดให้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

i แทน ลำดับที่ของข้อมูล

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือ ค่าเฉลี่ยที่แสดงถึงการกระจายของข้อมูลแต่ละตัวที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต ซึ่งทำให้ทราบว่าโดยเฉลี่ยข้อมูลแต่ละตัวเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่าใด คำนวณได้จากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{N}}$$

เมื่อกำหนดให้

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

x_i แทน ค่าของข้อมูล

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

i แทน ลำดับที่ของข้อมูล

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความแตกต่างระหว่างข้อมูลในกลุ่ม ถ้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่ามากแสดงว่าข้อมูลนั้นมีค่าแตกต่างกันมาก คือมีหักค่าต่ำ และค่าสูง ถ้าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยแสดงว่า ข้อมูลมีค่าใกล้เคียงกันเป็นส่วนมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเป็นศูนย์แสดงว่าข้อมูลทุกตัวมีค่าเท่ากัน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 ผลการพัฒนาโปรแกรม

จากการศึกษาระบบงานเดิมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระบบงานเดิมนี้นิใช้ระบบของการเก็บข้อมูลในลักษณะของแฟ้มเอกสารที่เป็นกระดาษ ทำให้ไม่สะดวกต่อการใช้งาน การค้นหาหรือการแก้ไขข้อมูลทำได้ไม่สะดวก จากสภาพปัจุบันเหล่านี้ เมื่อนำมาทำการออกแบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมที่มีลักษณะที่ง่ายต่อการบันทึกข้อมูล การค้นหาข้อมูล และ การแก้ไขข้อมูล

ผลการศึกษาจากการออกแบบระบบในบทที่ 3 โปรแกรมจะต้องมีการออกแบบระบบงานก่อน เริ่มด้วยการต้องศึกษาระบบงานปัจจุบันก่อน โดยศึกษาจากข้อมูลเอกสารที่มีอยู่ จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้งานระบบเก่า เมื่อรู้ระบบการทำงานต่างๆแล้วจึงทำการออกแบบระบบงานใหม่ โดยเพิ่มความต้องการของเจ้าของผู้ใช้ เพื่อที่นำไปสู่การพัฒนาในการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ การแสดงข้อมูล การตรวจสอบการทำงานของโปรแกรม เมื่อได้ทดสอบกับข้อมูลจริงแล้ว สามารถทำงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อทำการพัฒนาโปรแกรมปรากฏว่าได้ผลดีและเหมาะสม ตรงกับความต้องการของเจ้าของระบบ ผู้ใช้ระบบมีความพอใจ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องแม่นยำ เชื่อถือได้ และมีความรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล ซึ่งรวดเร็วกว่าระบบปัจจุบันที่ใช้งานอยู่

แฟ้มข้อมูลที่ออกแบบ เป็นการจัดเก็บข้อมูลทั่วไป ทำการแบ่งออกเป็นรีเลชันต่างๆ ตามหลักการนอร์มัลไลซ์ และเพื่อให้เกิดความสะดวกในการเรียกใช้ ซึ่งจากระบบงานเดิมของงานสวัสดิการสังคม ไม่มีแฟ้มข้อมูลที่เป็นระบบ การจัดเก็บข้อมูลจะทำแบบง่ายๆ โดยจัดเก็บไว้กับผู้ที่รับผิดชอบต่างๆ ทำให้การทำงานมีความล้าช้า และมีความชำรุดของข้อมูล ไม่สามารถทำการตรวจสอบข้อมูลได้อย่างเป็นปัจจุบัน

ในส่วนของการรายงานผลข้อมูล ในระบบงานเดิมไม่มีการรายงานข้อมูลต่างๆ ที่สามารถสรุปได้ ทำให้เกิดความล้าช้าในการสรุปผล ระบบงานใหม่มีการจัดทำรายงานที่สามารถตรวจสอบข้อมูลที่ต้องการได้และเวลานำไปใช้งานหรือต้องการข้อมูลในขณะใดก็ทำได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

4.2 ผลการทำงานของโปรแกรม

ในส่วนของการทดสอบระบบโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอสเลตภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งการทดสอบใช้วิธีแบบ Black Box Testing ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับระบบ โดยจะทำการทดสอบทีละฟังก์ชัน

ผลการทดสอบระบบครั้งนี้ได้นำข้อมูลจากการประเมินผลของผู้ใช้ระบบแนววิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยหากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้ที่จะประเมินจะต้องทำการทดสอบโปรแกรมด้วยระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่ได้พัฒนาขึ้นและทำแบบประเมินที่ได้ทำการออกแบบไว้ ผู้ที่ทำแบบประเมินคือ ผู้ที่มีความรู้ด้านงานสวัสดิการสังคม จำนวน 5 ท่าน

ในส่วนของแบบประเมินผล ได้ทำการออกแบบตารางเพื่อทำการทดสอบความถูกต้องของระบบในส่วนต่างๆของระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ขององค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอสเลตภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของการประเมิน ซึ่งรูปแบบของตารางอยู่ที่ ภาคผนวก ค

จากการประเมินจากนักพัฒนาชุมชน จำนวน 5 คน (ภาคผนวก จ) โดยใช้แบบประเมิน และใช้เกณฑ์ประเมินที่กำหนดค่าความหมายดังนี้

9.00 – 10.00 หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับดีมาก

7.00 – 8.99 หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับดี

5.00 – 6.99 หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

3.00 – 4.99 หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนาต้องปรับปรุงแก้ไข

1.00 – 2.99 หมายถึง โปรแกรมที่พัฒนาไม่สามารถนำไปใช้งานได้

ตารางที่ 4.1 ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมในหน้าที่การทำงานของโปรแกรม (Functional Requirement Test)

ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1) ความสามารถในการจัดการฐานข้อมูล	7.60	0.55	ดี
2) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูล	8.20	0.84	ดี
3) ความสามารถในการแสดงรายละเอียดของข้อมูล	7.80	0.84	ดี
4) ความสามารถในการจัดการหมวดหมู่ของข้อมูล	7.80	0.84	ดี
เฉลี่ย	7.85	0.77	ดี

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นด้านความถูกต้องในการทำงานโปรแกรม (Functional Test)

ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1) ความถูกต้องการทำงานของโปรแกรมในภาพรวม	7.60	0.55	ดี
2) ความถูกต้องเพื่อการตัดสินใจด้านการบริหารงานสวัสดิการสังคม	7.60	0.55	ดี
3) ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลลงในระบบ	8.60	0.55	ดี
4) ความถูกต้องจากการประมวลผลข้อมูล	8.20	0.45	ดี
5) ความถูกต้องต่อการแสดงข้อมูลในการสืบค้น	6.60	0.55	ดี
6) ความถูกต้องต่อการรายงานจากการประมวลผลข้อมูล	8.20	1.10	ดี
เฉลี่ย	7.80	0.63	ดี

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นด้านความสะดวก และง่ายต่อการใช้งานโปรแกรม (Usability Test)

ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1) ความง่ายต่อการใช้งาน	9.20	0.45	ดี
2) ความเหมาะสมในการออกแบบหน้าจอการทำงาน	8.60	0.55	ดี
3) ความเหมาะสมต่อการกำหนดสีของหน้าจอโดยรวม	8.20	1.10	ดี
4) ความเหมาะสมต่อรูปแบบตัวอักษรที่เลือกใช้	8.20	1.10	ดี
5) การใช้ภาษาสื่อต่อการใช้งานตรงตามวัตถุประสงค์	8.20	1.10	ดี
6) ความรวดเร็วในการประมวลผลข้อมูล	7.80	0.84	ดี
เฉลี่ย	8.37	0.86	ดี

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นด้านความรักษาความปลอดภัยของโปรแกรม (Security Test)

ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1) ความเหมาะสมต่อการตรวจสอบในการป้อนข้อมูลนำเข้าโปรแกรม	8.20	0.84	ดี
2) ความเหมาะสมในการกำหนดสิทธิ์ในการใช้งานโปรแกรม	7.20	1.10	ดี
3) ความเหมาะสมต่อการรักษาความปลอดภัยของระบบ	7.60	0.55	ดี
เฉลี่ย	7.67	0.83	ดี

4.3 สรุปผลการทดสอบ

4.3.1 ผลการทดสอบด้าน Functional Requirement Test ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.85

4.3.2 ผลการทดสอบด้าน Functional Test ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.80

4.3.3 ผลการทดสอบด้าน Usability Test ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.37

4.3.4 ผลการทดสอบด้าน Security Test ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.67

หลังจากทราบผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของระบบแต่ละด้านแล้ว ได้นำผลการประเมินในแต่ละด้านผ่านกระบวนการทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ยพบว่าได้ค่าเฉลี่ยจากการประเมินอยู่ในระดับ 7.92 สรุปได้ว่าระบบ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี และสามารถนำไปใช้งานในภาคปฏิบัติได้

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

การพัฒนาระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นความพยายามที่จะนำ เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้กับระบบงานเดิม เพื่อทำให้สามารถ ของการทำงานได้รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น โดยระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่ พัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ มีความสามารถดังนี้

- (1) สามารถจัดการข้อมูลผู้ด้อยโอกาสได้อย่างเป็นระบบ
- (2) สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน
- (3) สามารถนำไปบริหารจัดการฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมภายในองค์กร
- (4) สามารถแสดงรายงานเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในการช่วยเหลือด้านต่างๆ ได้

5.1 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ

เมื่อนำระบบการจัดการที่พัฒนาไปทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของระบบ สามารถ สรุปผลการประเมินในกลุ่มด้านสวัสดิการสังคม และกลุ่มนักคิดทั่วไปในแต่ละด้านเชิงปริมาณ และคุณภาพได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การประเมินประสิทธิภาพด้านการทำงานของระบบ

ลำดับที่	ผลทดสอบด้านการประเมิน	ค่าเฉลี่ยเชิงปริมาณ	ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ
1.	ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมในหน้าที่การทำงานของโปรแกรม	7.85	ดี
2.	ความคิดเห็นด้านความถูกต้องในการทำงานโปรแกรม	7.80	ดี
3.	ความคิดเห็นด้านความสะดวก และง่ายต่อการใช้งานโปรแกรม	8.37	ดี
4.	ความคิดเห็นด้านความรักษาความปลอดภัยของโปรแกรม	7.67	ดี

หลังจากทราบผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของระบบแต่ละด้านแล้ว ได้นำผลการประเมินในแต่ละด้านผ่านกระบวนการทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ยพบว่าได้ค่าเฉลี่ยจากการประเมินอยู่ในระดับ 7.92 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี และสามารถนำไปใช้งานในภาคปฏิบัติได้

5.2 วิเคราะห์และวิจารณ์ผลการศึกษา

5.3.1 ฐานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสออกแบบให้มีเฉพาะส่วนของข้อมูลเบื้องต้นและความต้องการ รวมมิการเพิ่มเขตข้อมูลผลการให้ความช่วยเหลือและสวัสดิการอื่นๆ ที่ได้รับการช่วยเหลือแล้ว เพื่อทำให้ระบบงานผู้ด้อยโอกาสทางสังคมครอบคลุมถึงการช่วยเหลือแล้ว และยังไม่มีการช่วยเหลือ หรือได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้นแล้ว โดยการออกแบบตารางเพื่อกีบข้อมูลทางด้านการช่วยเหลือ และสร้างรายงานสำหรับการรายงานทางด้านการช่วยเหลือ

5.3.2 ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกแบบให้ทำงานเฉพาะเครื่อง Stand Alone ทำให้ทำงานเฉพาะเครื่อง เพื่อความสะดวกต่อการนำเสนอในระบบทางไกล ควรจัดทำในรูปแบบของการพัฒนาระบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อทำให้การเข้าถึงข้อมูลทำได้ง่ายมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาระบบที่สามารถใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตนั้นทำให้เกิดข้อดีในการรายงานผลต่อหน่วยงานส่วนกลาง ได้รวดเร็วขึ้น บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น

5.3.3 จากผลการประเมินค้านความง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.20 เนื่องจากระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น มีการออกแบบหน้าจอการใช้งานที่ง่ายต่อการเข้าใจ และง่ายต่อการใช้งาน ทำให้ผู้ที่เข้ามาใช้ระบบมีความเข้าใจในการใช้งานได้ง่ายยิ่งขึ้น

5.3.4 จากผลการประเมินในด้านความถูกต้องต่อการแสดงข้อมูลในการสืบค้น ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย 6.60 เนื่องจากระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น มีพังก์ชันในการค้นหาอย่างไร้การค้นหาไม่ครอบคลุมกับข้อมูลทั้งหมด

5.1 ข้อเสนอแนะของผู้ประเมินระบบ

5.4.1 ระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ไม่มีระบบสำรองข้อมูลซึ่งในการใช้งานจริงอาจจะเกิดปัญหากับข้อมูล ถ้าไม่มีระบบการสำรองข้อมูลแล้วอาจจะเกิดความเสียหายต่อระบบได้ ดังนั้นควรเพิ่มระบบสำรองและเรียกกลับข้อมูล เพื่อป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้

5.4.2 จากที่ระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ไม่มีระบบการกำหนดสิทธิ์ให้กับผู้ใช้ในระดับต่างๆ การเข้าใช้งานระบบสามารถทำได้โดยบุคคลที่มี Password ดังนั้นระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ควรมีระบบกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ เพื่อป้องกันในกรณีที่มีผู้ต้องการใช้ระบบหลายคน และป้องการการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลในกรณีที่ผู้ใช้ระบบไม่ใช่นักพัฒนาชุมชน หรือผู้รับผิดชอบได้

5.4.3 จากที่ระบบงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ออกแบบให้ทำงานเฉพาะเครื่อง Stand Alone ทำให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานระดับที่สูงกว่า ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลของผู้ด้อยโอกาสได้ด้วยตนเอง ดังนั้น เพื่อความสะดวกต่อการนำเสนอในระบบทางไกล ควรจัดทำในรูปแบบของการพัฒนาระบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อทำให้การเข้าถึงข้อมูลทำได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กองราชการส่วนตำบล. คู่มือพนักงานส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
กรรมการปกกรอง, 2539.

กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรบริหารส่วนตำบล รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสาสมัครรักษากาลีนແດນ, 2542.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วารสารการพัฒนาท้องถิ่น. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1, กรกฎาคม 2549,
2549.

กิตติ ภักดีวัฒนกุล และ จำลอง ครุอุตสาหะ. การออกแบบฐานข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร : บริษัท เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลต์, 2546.

คัมภีร์ระบบฐานข้อมูล. กรุงเทพมหานคร : ไทยเจริญการพิมพ์, 2542.
กิตติพัฒน์ นันท์ปัทมะคุลย์. นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

โกวิทย์ พวงงาม. การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญาณ, 2544.

อบด. ในกระบวนการทัศน์ใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญาณ,
2546.

โกวิทย์ พวงงาม และคณะ. อะไร ทำไม่ อย่างไร อบด. ประชาธิปไตยของประชาชนในชนบท.
พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญาณ, 2544.

คณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี. คู่มือการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการกำหนดชั้นตอนการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมและสังคม
ชั้นเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2545–2549). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ครีไทย, 2545.

ผู้เชี่ยวชาญ ภูลิพศดา. การวิเคราะห์และพัฒนาระบบงาน. กรุงเทพมหานคร : ค่าณสนธิการพิมพ์,
2535.

ชูวงศ์ ฉายยะบุตร. การปกกรองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2539.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ชูครี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตรพิมพ์, 2544.

ดวงแก้ว สาวมิภักดี. ระบบฐานข้อมูล. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ค เอ็คโค่ชั่น จำกัด, 2539.

ทรงธรรม สารนียะ. การถ่ายโอนงานของกรมประชาสงเคราะห์ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล.

กรุงเทพมหานคร : กรมประชาสงเคราะห์, 2540.

นิติศักดิ์ จินาพันธ์. การวิเคราะห์และออกแบบระบบ. ขอนแก่น, 2545.

นันทนี แวงໂສກາ. อินไซท์ Access 2003. กรุงเทพมหานคร : โปรดิวชั่น, 2548.

พนิดา กำภู. “การกระจายอำนาจและแนวทางการถ่ายโอนการกิจด้านสวัสดิการสังคมสู่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น”, นิตยสารกรมประชาสงเคราะห์, 2545 (23 – 24), 2545.

ประภา ตินธุนาวา. “องค์ความรู้ด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์”, นิตยสารกรมประชาสงเคราะห์, 2545 (37 – 44), 2545.

ระพีพรรณ กำหนด. สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอารยันมีเดีย, 2545.

วันนนีย์ วาสิกะสิน และคณะ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ศิริกัลยา พัวรุ่งโรจน์ และ ไพรัช โนรานนิธิสวัสดิ์. Microsoft Access สำหรับ Windows.

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเม็ดตรารายพริ้นติ้ง, 2538.

สุวรรณ พิณฒานนท์. ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งขององค์การ บริหารส่วนตำบล.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อasisมาร์กยาดินแคน กรมการปกครอง, 2546.

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร. แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2549 - 2551). ร้อยเอ็ด : องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร, 2549.

สำไฟ พรประเสริฐสกุล. การวิเคราะห์และออกแบบระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2537.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

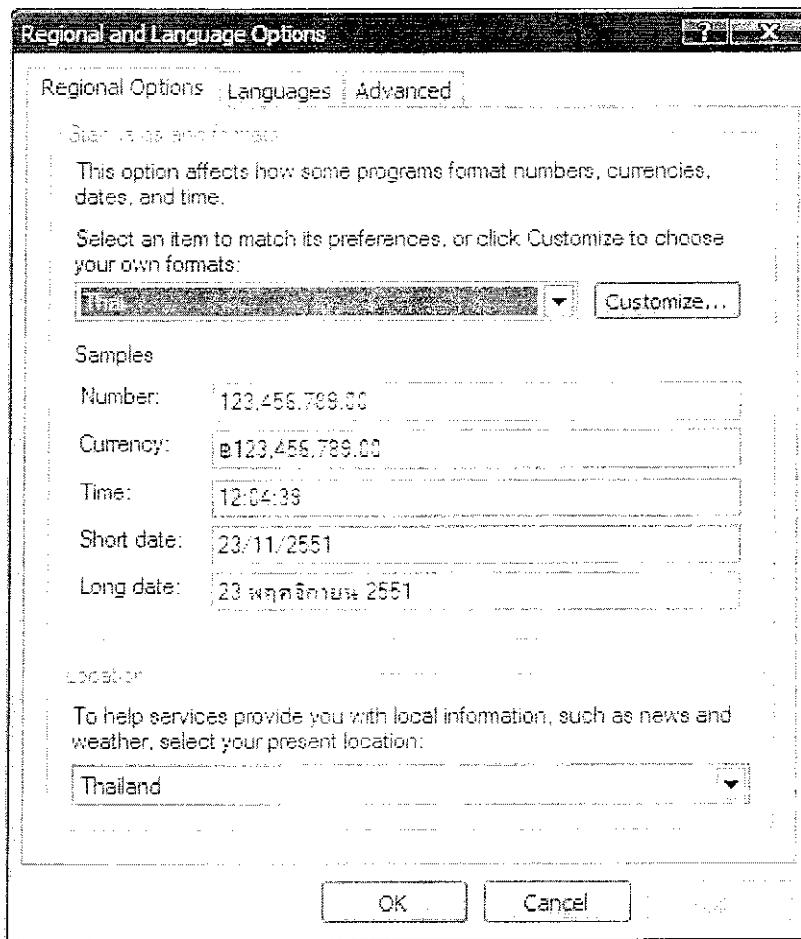
คู่มือการติดตั้งโปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการติดตั้งโปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การตั้งค่ารูปแบบการแสดงวันที่ของระบบ

ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแสดงผลวันที่ ที่จำเป็นต้องแสดงในรูปแบบของ วันเดือนปี ดังนั้นจึงต้องเปลี่ยนค่าการแสดงวันที่ของระบบให้เป็นภาษาไทย ดังนี้

- 1.1 คลิกที่ Start → Setting → Control Panel → Regional and Language Option
- 1.2 จากนั้นจะปรากฏหน้าจอ Regional and Language Options ให้ตั้งค่าตาม ภาพที่ ก.1

ภาพที่ ก.1 การกำหนดรูปแบบวันที่

1.3 ตรงหน้าต่าง Regional Options ให้เลือก formats เป็น Thai ดังภาพที่ ก.1

1.4 เมื่อเสร็จแล้วให้คลิกปุ่ม

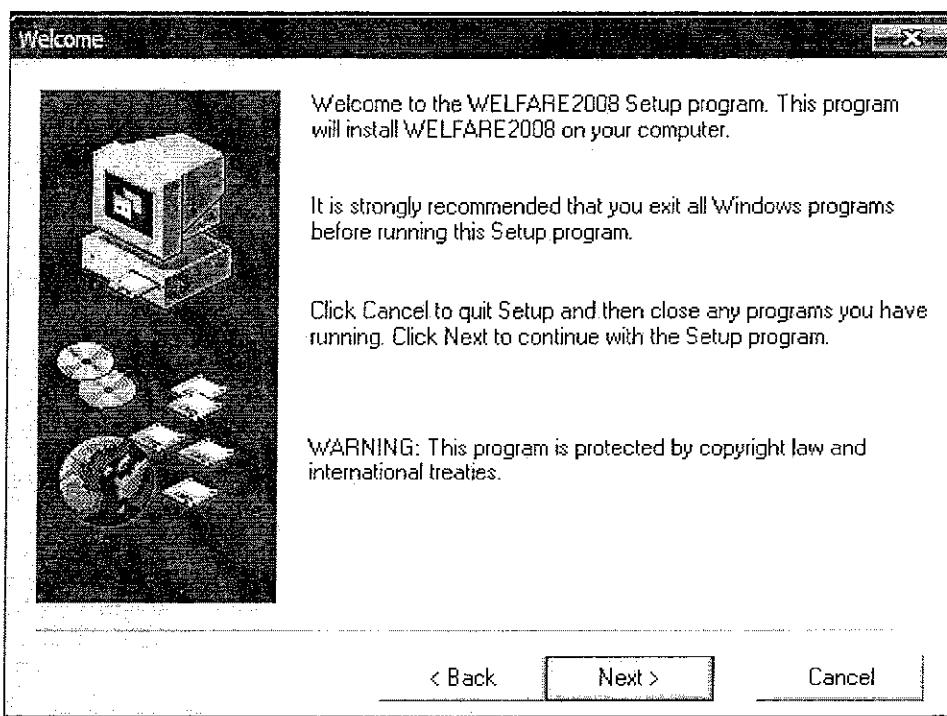
2. การติดตั้งโปรแกรม

ขั้นตอนการติดตั้ง โปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำได้ดังนี้

2.1 นำแผ่นซีดี ชุดติดตั้ง โปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำได้ดังนี้

2.2 เข้าไปในไดร์กทอรี่ของ ไดร์ฟซีดีรอม ดับเบลคลิกที่ Setup.exe

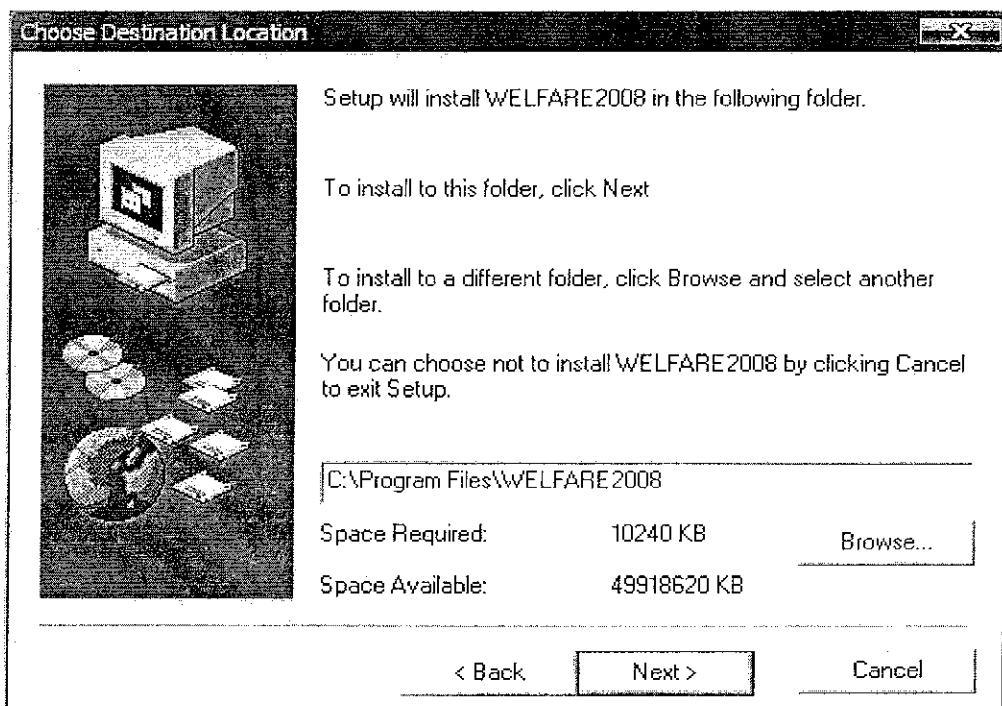
2.3 จะปรากฏหน้าจอของ การติดตั้ง

ภาพที่ ก.2 การติดตั้งโปรแกรม

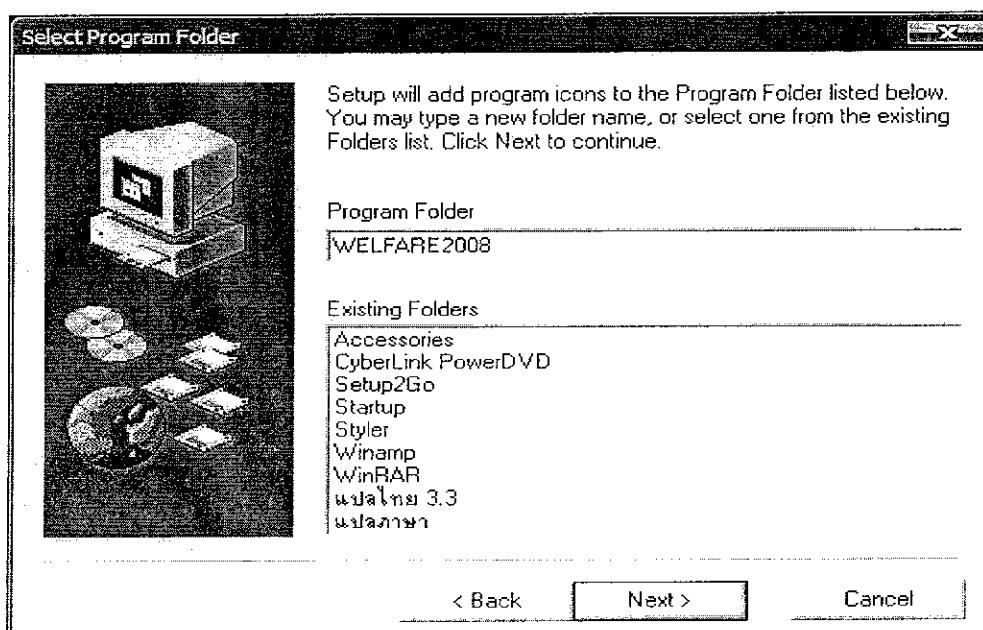
2.4 คลิกปุ่ม เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไปของการติดตั้ง

2.5 จะปรากฏหน้าจอของ การเลือกที่ติดตั้งของ โปรแกรม

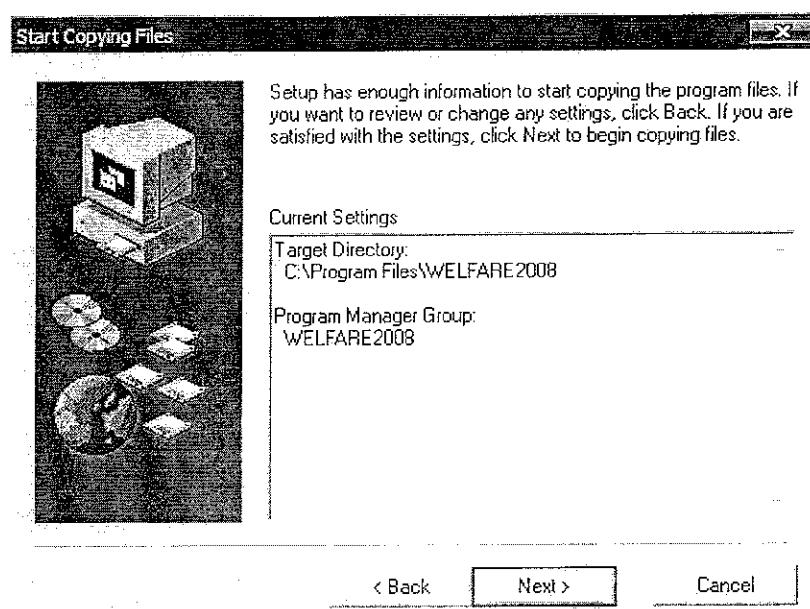
ภาพที่ ก.3 การกำหนดไดเรกทอรีที่จะติดตั้งโปรแกรม

- 2.6 คลิกปุ่ม **Next >** เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนต่อไปของการติดตั้ง
- 2.7 จากนั้นจะปรากฏหน้าจอเพื่อจะติดตั้งโปรแกรม

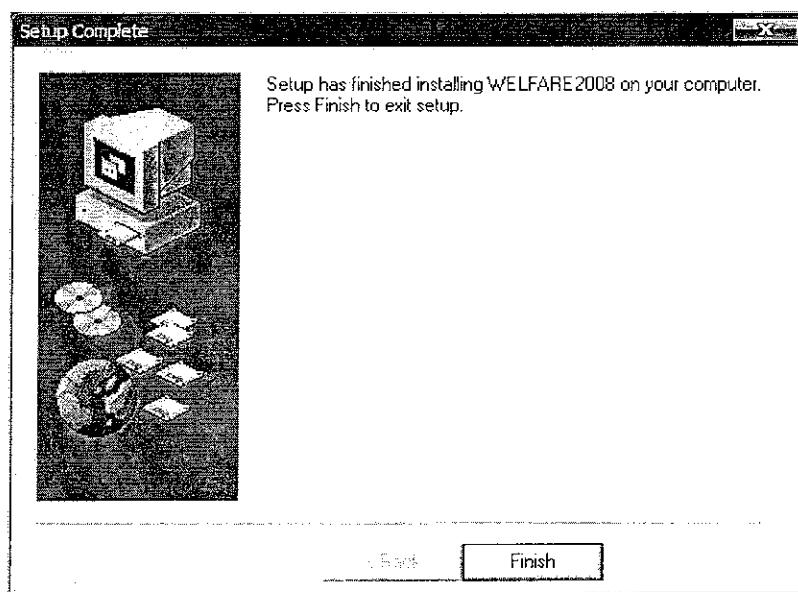
ภาพที่ ก.4 การติดตั้งโปรแกรม

- 2.8 คลิกปุ่ม **Next >** เพื่อจะติดตั้งโปรแกรม
 2.9 จากนั้นระบบจะทำการติดตั้งโปรแกรม

ภาพที่ ก.5 แสดงติดตั้งโปรแกรม

2.10 คลิกปุ่ม **Next >** เพื่อออกจาก การติดตั้ง จะปรากฏหน้าจอ ดังภาพที่ ก.5
เมื่อเสร็จแล้วจะปรากฏหน้าจอ ดังภาพที่ ก.6

ภาพที่ ก.6 การติดตั้งโปรแกรมที่เสร็จสิ้น

2.11 คลิกปุ่ม **Finish** เพื่อจบการติดตั้งโปรแกรม

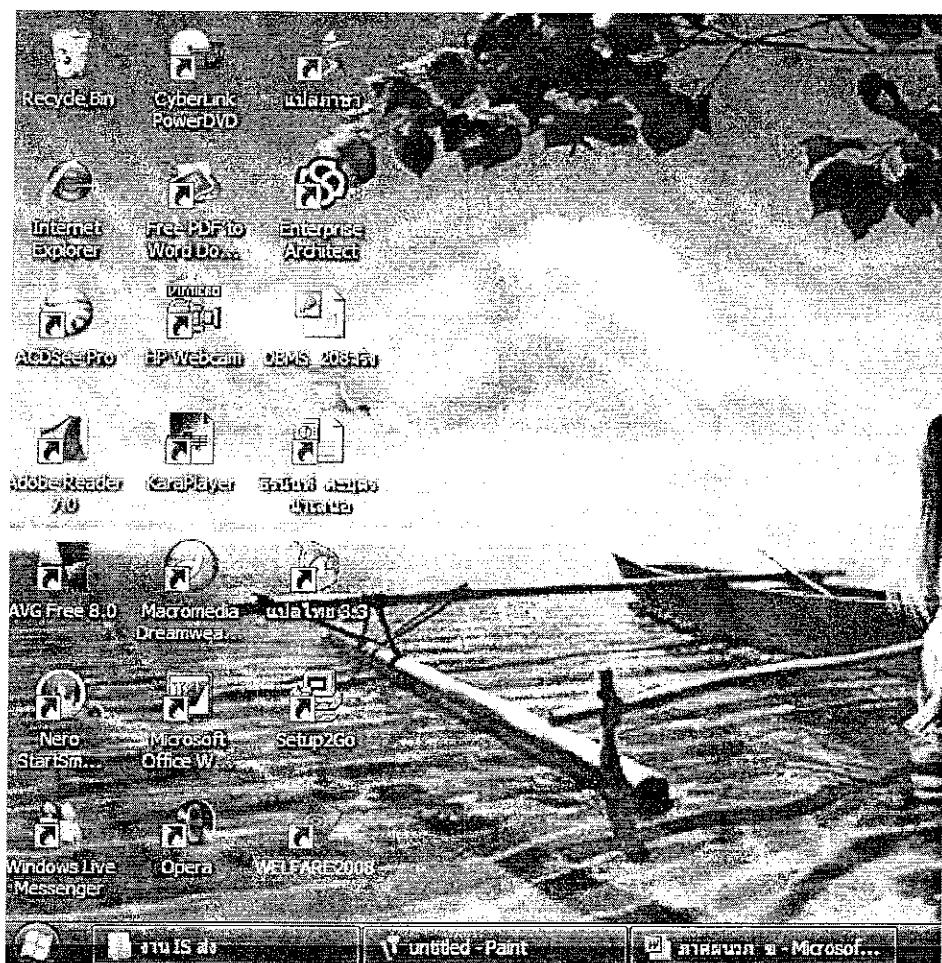
ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไฟร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ในการเข้าไปใช้โปรแกรมสามารถใช้ได้ 2 วิธีคือ

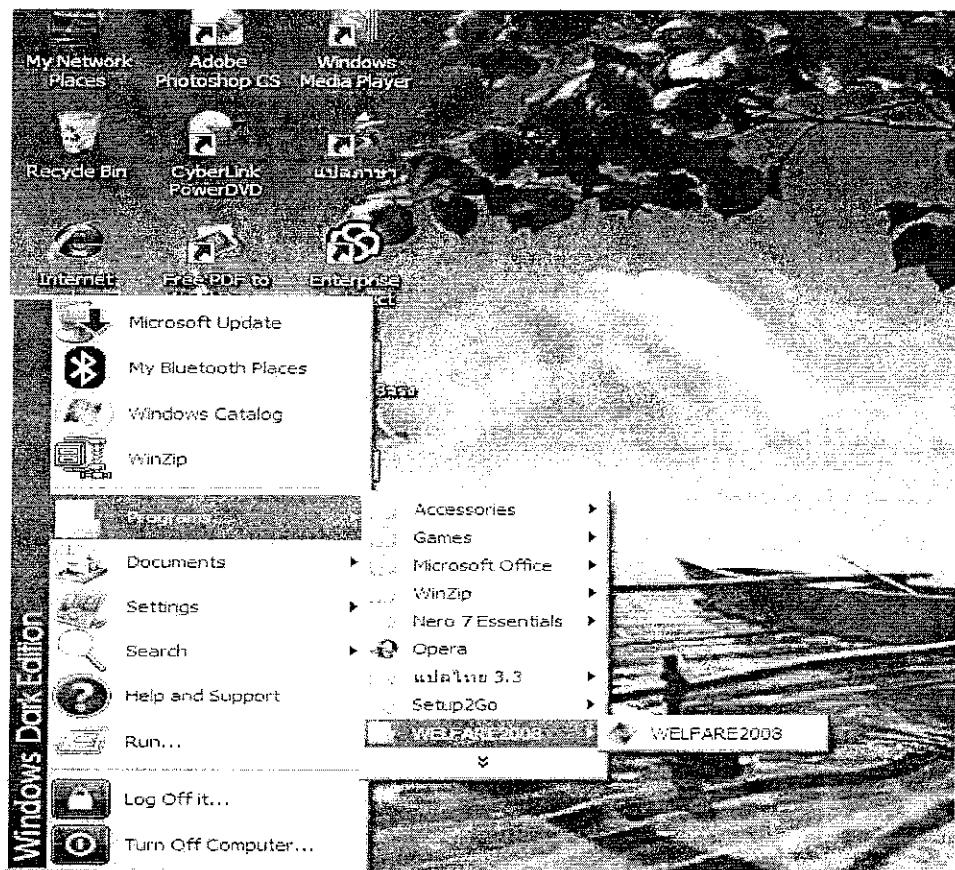
- คลิก WELFARE2008 ที่หน้าจอของwinโดว์ ดังภาพที่ ข.1

ภาพที่ ข.1 การเข้าสู่โปรแกรมทางหน้าจอของwin โดว์

- เข้าไปที่ Start → All Program → WELFARE2008 → WELFARE2008

ดังภาพที่ ข.2

ภาพที่ ๖.๒ การเข้าสู่โปรแกรมทาง Start Menu

ส่วนประกอบการทำงานของโปรแกรมจะแบ่งออกเป็น ๕ ระบบ คือ

- 1) ระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน
- 2) ระบบการจัดเก็บข้อมูลที่อยู่
- 3) ระบบการจัดเก็บข้อมูลประเภทของปัญหา
- 4) ระบบการจัดเก็บข้อมูลสภาพปัญหา
- 5) ระบบการจัดเก็บข้อมูลสถานะการช่วยเหลือ

โดยมีการกำหนดสัญลักษณ์เพื่อง่ายต่อการใช้งานดังนี้

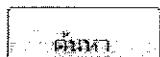
เป็นสัญลักษณ์ของการเพิ่มข้อมูลใหม่

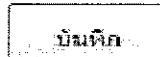
เป็นสัญลักษณ์ของการลบข้อมูล

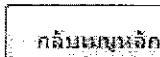
เป็นสัญลักษณ์ของการแก้ไขข้อมูล

เป็นสัญลักษณ์ของการค้นหาข้อมูล

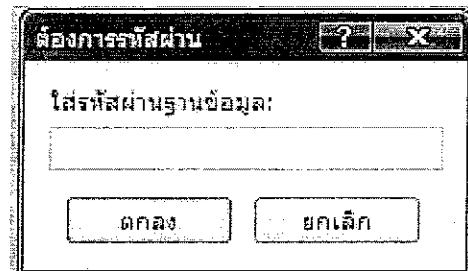

เป็นสัญลักษณ์ของการบันทึกข้อมูล

เป็นสัญลักษณ์ของการปิดการทำงานของระบบหรือการยกเลิกการทำงาน

เมื่อเข้าสู่โปรแกรมแล้วจะพบหน้าจอ Login เพื่อเข้าสู่ระบบดังภาพที่ ข.3

ภาพที่ ข.3 Login เพื่อเข้าสู่ระบบ

โดยเมื่อติดตั้งระบบครั้งแรก จะได้ ใชรหัสผ่านข้อบุคคล = jum777 เมื่อทำการ Login เสร็จ จะเข้าสู่หน้าหลักของระบบ ดังภาพที่ ข.4

ภาพที่ ข.4 หน้าหลักของโปรแกรม

จากภาพที่ ข.4 แสดงรายละเอียดของเมนูสำหรับโปรแกรม ดังนี้

1) เมนูบันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ข.5

ภาพที่ ข.5 ฟอร์มบันทึกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส

เมื่อต้องการกรอกข้อมูลผู้ด้อยโอกาส ให้คลิก “พิมข้อมูล” จะปรากฏดังภาพ ภาพที่ ข.6
เพื่อกรอกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาส

The screenshot shows a Windows application window titled "Person". The main area contains a form with the following fields:

- บุคคล (บุคคล) [AutoNumber] วันเก็บข้อมูล [22/11/2561]
- เช่นประจ้าดัวประชารชน
- ชื่อ - สกุล
- ข้อมูลเด็กนักเรียน | บัตรประชาชน | บัตรประจำตัวประชาชน | บัตรประจำตัว | ความต้องการพิเศษของเด็ก
- เพศ: ชาย | อายุ: 20 | สถานะ: โสด | ศาสนา: 佛教 | วันเกิด: 19/01/1990 | ชื่อเดิม: สมชาย ใจดี | สถานะการประ眷เด็ก
- กติกาบันทึก

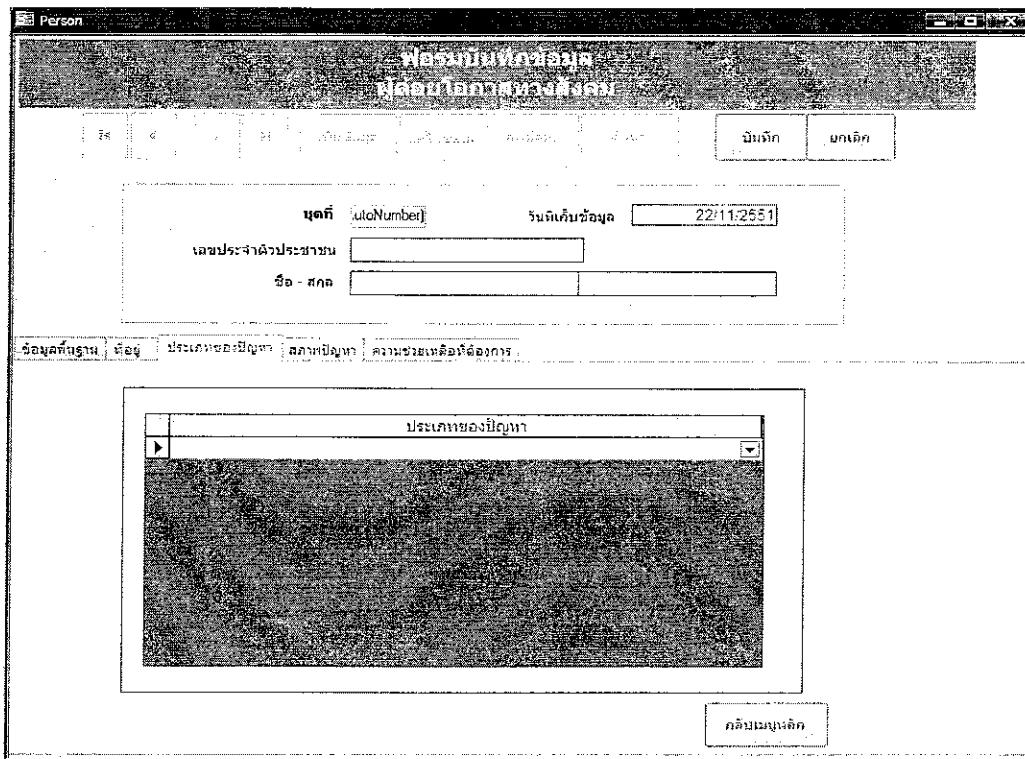
ภาพที่ ข.6 ฟอร์มบันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ด้อยโอกาส

The screenshot shows a Windows application window titled "Person". The main area contains a form with two side-by-side sections:

- ข้อมูลเด็กนักเรียน** (Left):
  - เลขประจำตัวเด็ก: 0000000000
  - เลขที่บ้าน:
  - หมู่:
  - ชื่อหมู่บ้าน:
  - ถนน:
  - ตำบล:
  - อำเภอ:
  - จังหวัด:
  - รหัสไปรษณีย์:
- ข้อมูลพิเศษ** (Right):
  - เลขประจำตัวบ้าน: 0000000000
  - เลขที่บ้าน:
  - หมู่:
  - ชื่อหมู่บ้าน:
  - ถนน:
  - ตำบล:
  - อำเภอ:
  - จังหวัด:
  - รหัสไปรษณีย์:

At the bottom right is a button labeled "กติกาบันทึก".

ภาพที่ ข.7 ฟอร์มบันทึกข้อมูลที่อยู่ผู้ด้อยโอกาส

ภาพที่ ข.8 ฟอร์มบันทึกข้อมูลประเกียกของปั๊มห้าผู้ด้วยโอกาส

บันทึก   ยกเลิก

บุตรที่ วันเดือนปีเกิด

เลขประจำตัวประชาชน

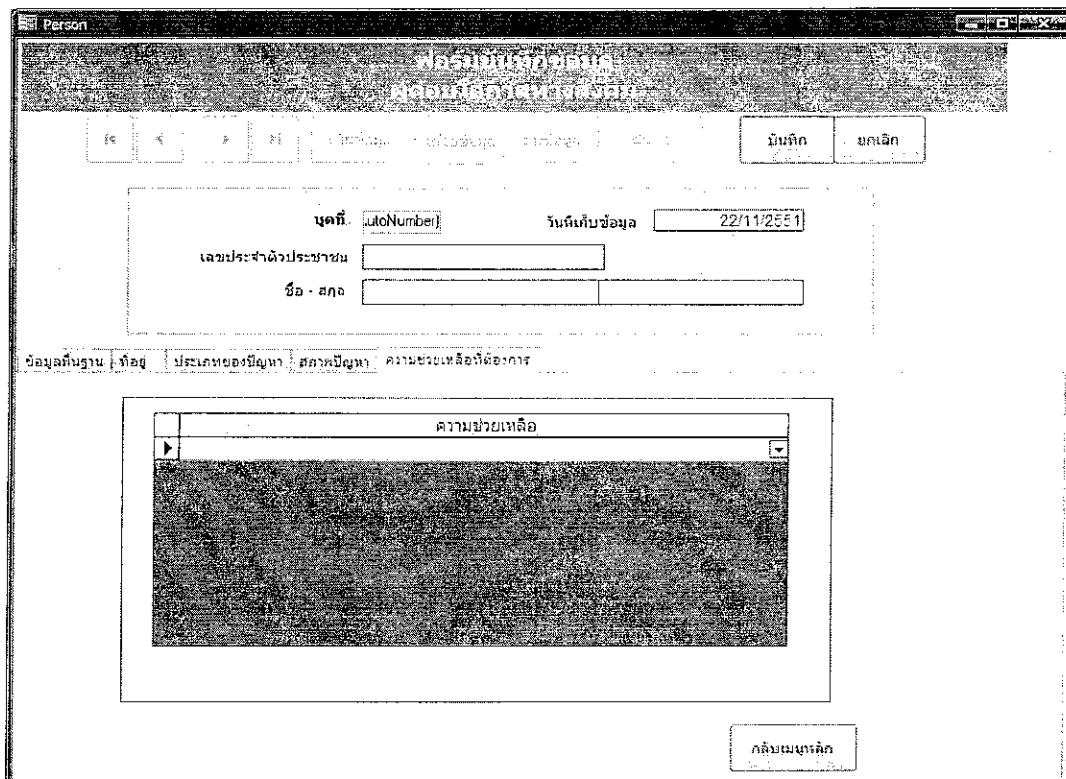
ชื่อ - สกุล

ค่ามูลค่าเงินเดือน ประจำเดือน ความต้องการ

สถานะปัจจุบัน

บันทึก   ยกเลิก

ภาพที่ ข.9 ฟอร์มบันทึกข้อมูลสภาพปัจจุบันผู้ด้อยโอกาส

ภาพที่ ๖.10 ฟอร์มบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือที่ต้องการผู้ด้อยโอกาส

เมื่อต้องการบันทึกข้อมูลให้คลิก “บันทึก” หรือไม่ต้องการบันทึกให้คลิก “ยกเลิก”

2) เมนูรายงานผู้ด้อยโอกาสทางสังคมทั้งหมด เป็นเมนูสำหรับการออกรายงาน

ผู้ด้อยโอกาสทั้งหมด เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ๖.11

รายงานข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น							
รายการ	รายละเอียด	จำนวน	สถานะ	รายละเอียด	จำนวน	สถานะ	รายละเอียด
ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	จำนวน 0 คน	สถานะ ไม่มี	ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ภาพที่ บ.11 รายงานผู้ด้อยโอกาสทางสังคมทั้งหมด

3) เมนูรายงานจำนวนประเภทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นเมนูสำหรับการออกรายงานจำนวนประเภทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทั้งหมด เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ บ.12

รายงานจำนวนประเกทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	
วันที่พิมพ์	22 พฤษภาคม 2561
ประเกทปัญหาของผู้ด้อยโอกาส	จำนวน
คนต้องการร่วมงาน	1 คน
เด็กกำพร้า	2 คน
เด็กอุกอาจดื่งเหล้าหรือยาเส้นหัก	1 คน
เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูโดยมีครอบครัว	3 คน
เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับ	1 คน
เด็กเรียน	1 คน
ผู้ป่วยติดเชื้อ HIV	2 คน
ศึกษาทางการเมืองเพื่อ	1 คน

ภาพที่ ข.12 รายงานจำนวนประเกทปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

4) เมนูรายงานจำนวนสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นเมนูสำหรับการออก
รายงานจำนวนสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทั้งหมด เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ข.13

รายงานจำนวนสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	
วันที่พิมพ์	22 พฤษภาคม 2561
สภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาส	จำนวน
ได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม	1 คน
ไม่ได้รับการศึกษาตามเกณฑ์	2 คน
ไม่มีคนอุปการะ/ให้ที่พึ่ง	2 คน
ไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ดี	1 คน
เรียน ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง	2 คน

ภาพที่ ข.13 รายงานจำนวนสภาพปัญหาของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

5) เมนูรายงานจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นเมนูสำหรับการออกรายงานจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ข.13

รายงานจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม	
รายการ	จำนวน
เงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษา	1 คน
เงินค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล	1 คน
เงินทุนประกอบอาชีพ	2 คน
เงินทุนและอุปกรณ์การศึกษา	3 คน
เงินลงเคราะห์ครอบครัว	1 คน

ภาพที่ ข.14 รายงานจำนวนความช่วยเหลือที่ต้องการแต่ละประเภท

6) เมนูรายงานสรุปจำนวนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมแต่ละหมู่บ้าน เป็นเมนูสำหรับการออกรายงานสรุปจำนวนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมแต่ละหมู่บ้าน เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ข.13

สรุปจำนวนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมเดื่อระบุบ้าน		
หมู่ที่	ตัวอย่างบ้าน	จำนวน (คน)
1	โภนเรือง	0
2	ไนน์รีส	2
4	หูจี้	1
5	นางแพลล่า	4
6	โภนล่า	1
7	กอบน้อง	1
9	ยื้ออาไฟฟ์	1

รวมจำนวนทั้งหมด 13 คน

ภาพที่ ข.15 รายงานสรุปจำนวนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมเดื่อระบุบ้าน

7) เมนูรายงานจำนวนสถานะการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เป็นเมนูสำหรับการขอกรายงานจำนวนสถานะการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เมื่อคลิกจะปรากฏดังภาพที่ ข.13

รายงานสถานะการช่วยเหลือ	
วันที่มีผล	22 พฤษภาคม 2561
สถานะการช่วยเหลือ	จำนวน
ได้รับการช่วยเหลือจากครัว	1 คน
ได้รับการลงทะเบียนเบี้ยยังชีพ	2 คน
ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ	2 คน

ภาพที่ ข.16 รายงานจำนวนสถานะการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคม
ในองค์กรปกครองท้องถิ่น

**แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้
ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไพร อำเภอสะแกม จังหวัดร้อยเอ็ด**

นางสาวธีรนันท์ กะบุตร รหัสประจำตัว 4812300208
สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร และพัฒนาชุมชน
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คำชี้แจง

1) แบบประเมินโครงการชุดนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งานระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน โดยเฉพาะงานสวัสดิการสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพที่ใช้งานในระบบงานจริง โดยแบ่งการประเมินประสิทธิภาพออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นของผู้ประเมิน เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่อยู่ด้านซ้ายมือ และส่วนการประเมินค่าอยู่ด้านขวา มีจำนวน 10 ช่อง โดยกาเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่องด้านขวาเมื่อของท่านให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดค่าความหมายดังนี้

9.00 – 10.00	หมายถึง	โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับดีมาก
7.00 – 8.99	หมายถึง	โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับดี
6.00 – 6.99	หมายถึง	โปรแกรมที่พัฒนามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง
4.00 – 4.99	หมายถึง	โปรแกรมที่พัฒนาต้องปรับปรุงแก้ไข
1.00 – 2.99	หมายถึง	โปรแกรมที่พัฒนาไม่สามารถนำไปใช้งานได้

ตัวอย่างการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับประสิทธิภาพ									
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง		ไม่เหมาะสม	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
ความจ่ายต่อการใช้งาน		✓								

ตอนที่ 3 การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุง และพัฒนาโปรแกรม

2) แบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ประเมิน

- 1) ชื่อ – สกุล: .....
- 2) ตำแหน่งงาน: .....
- 3) คุณวุฒิ:

บริษัทฯ   บริษัทฯ   บริษัทฯ   อื่น ๆ .....

4. ประสบการณ์ทำงาน

- น้อยกว่า 1 ปี   1-3 ปี   4-6 ปี   7-10 ปี   10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นของผู้ประเมิน เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

- 1) การประเมินความเหมาะสมในหน้าที่การทำงานของโปรแกรม (Functional Requirement Test)

2) การประเมินความคิดเห็นด้านความถูกต้องในการทำงานโปรแกรม (Functional Test)

3) การประเมินความคิดเห็นด้านความสะดวก และง่ายต่อการใช้งานโปรแกรม (Usability Test)

4) การประเมินความคิดเห็นด้านความรักษาความปลอดภัยของโปรแกรม (Security Test)

รายการประเมิน	ระดับประสิทธิภาพ										
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		ปรับปรุง		ไม่เหมาะสม		
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
1. ความเหมาะสมต่อการตรวจสอบในการป้อนข้อมูลนำเข้าโปรแกรม											
2. ความเหมาะสมในการกำหนดสิทธิ์ในการใช้งานโปรแกรม											
3. ความเหมาะสมต่อการรักษาความปลอดภัยของระบบ											

ตอนที่ 3 การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุง และพัฒนาโปรแกรม

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ดำเนินการ.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการออกแบบประเมินครั้งนี้

ภาคผนวก ๔
รายงานผลประเมินระบบ

รายงานผู้ประเมินระบบด้านผู้ใช้งาน

ชื่อ นางสาวชีรนันท์ กะบูตร รหัสนักศึกษา 4812300208

ชื่อเรื่อง (✓) การค้นคว้าอิสระ ( ) วิทยานิพนธ์

ระบบสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมในองค์กรปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วน
ตำบลเมืองไฟร อําเภอเสตอกูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.นรินทร์ บุญพราหมณ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถชัย จินตะเวช

รายงานผู้ใช้งานที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ชื่อ - สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
นายณัฐพงศ์ วงศ์ครีจันทร์	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด	นักพัฒนาชุมชน	องค์กรบริหารส่วน ตำบลลูกเงิน
นางสาววิภาวดี ติงห์สั่งถ้ำ	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ	นักพัฒนาชุมชน	องค์กรบริหารส่วน ตำบลลึงเกลือ
นายสุรพล ภูชิโร	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชุมชน	นักพัฒนาชุมชน	องค์กรบริหารส่วน ตำบลวังหลวง
นายสมเกียรติ วงศ์สินธ์	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเคมี	นักพัฒนาชุมชน	เทศบาลตำบลเดลูกูมิ
นางสาวสุพิชญา สิทธิศาสตร์	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	นักพัฒนาชุมชน	เทศบาลตำบลเดลากูมิ